

Naročnina
dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
dnevna izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp. peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D. večji oglasi
nad 45 mm višine
po 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Tokovisti se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

„Seljačka“ vlada in poljedelstvo.

Belgrad, 15. januarja 1926.

Žetu skupno 2 milijona Din. Zdi se, da se bo uresničila naša bojazen, da se bodo kmeti krediti uporabili le za osebne izdatke, da ne bo imel kmet mnogo haska od njih.

Po ustavi je dolžnost vlade, da podpira narodno zadružništvo, to vrše vse moderne države, a mi vidimo, da se zmanjšujejo krediti za pospeševanje produktivnih zadrug od 1 milijona 300.000 Din na 800.000 Din, podpore za Zadrugne zveze od 600.000 Din na 100.000 dinarjev, s čemur je napredek produkt. za drug onemogočen delovanje zadrugnih central oteženo. Redna, temeljita revizija zadrug je potrebna, ako hočemo zadrugništvo ohraniti zdravo, to revizijo vrše Zadrugne zveze potom strokovnih uradnikov, zato bi bilo potrebno, da se subvencija v to svrhu poveča, a ne zmanjša. Vred zmanjšanja podpore za Zadrugne zveze je v nevarnosti obstoj Glavnega Zadrugnega Saveza v Belgradu kot vrhovnega organa zadrugništva, ki zastopa interese našega zadrugništva i napram inozemstvu — ker vrši tak vrhovni organ važne posle za državo, daje vlada v drugih državah večino sredstev za vzdrževanje te ustanove, pri nas pa se še obstoječi krediti zmanjšujejo. Tudi kredit za podporo posojilnicam Raiffeisenovkam, bivšim članicam Verbanda v Gradcu ki so oškodovane vsled konvencije z Avstrijo, je kljub obljube vlade izostal. Nek zadrugništvo neprija zen duh veje iz predložnega budžeta. Karakteristično je, da je ostal neokrnjen kredit za Srb. poljupriv. društvo v Belgradu v znesku 150.000 Dn, dočim se je kredit za ostala kmet. društva zmanjšal od 250.000 Din na 100.000 dinarjev. Kakor srbsko poljupriv. društvo v Belgradu potrebujejo i ostale kmet. družbe sredstva za izdajanje popularnih spisov, propagando, prirejanje predavanj, tečajev, razstav itd., zato bi se ne smelo zmanjševati že itak pičlih kreditov. Močno okrnjeni so tudi krediti za komisijo za agrarne operacije v Sloveniji. Črtan je prejšnji kredit v znesku 75.000 dinarjev za potne stroške. Zmanjšani so krediti za kemična preskuševališča, kar bo v škodo drž. dohodkom.

Ze drugo leto se stavlja v proračun krediti za mlekarstvo in čebelarstvo šolo v Sloveniji, a do ustanovitve ne pride, vlada je porabila na obljubljeno hmeljarsko, ribarsko šolo in šolo za izobrazbo strokovnjakov pri vodnih stavbah, regulacijah itd. Povznesenje oskrbnine za učence kmet. šol na 400 Din je za obiskovalce, ki pripadajo kmetskemu stanu, previsoko in bo povzročilo, ako se ne ukine, poslabšanje obiska kmet. šol.

Skrajni čas je, da se uzakoni zakon o organizaciji kmet. službe v oblastih in srezih, da se dobi dovoljno število strokovnih referentov na razpolago, ker predlog budžeta ne vsebuje dovoljno število strokovnjakov. Obžalovati moramo, da se pri sestavi budžeta ni oziralo na potrebe kmetijstva, da se ni upoštevalo predlogov velikih županov in bo vsled tega sistematično delo za napredek kmetijstva zaostalo.

Silno je vlada okrnila tudi kredite za generalno direkcijo voda, od 313 milijonov na 219, dasi go melioracije v tem oziru tako nujno potrebne!

Na poldanski seji je prvi govoril dem. Agatonović, ki je s konkretnimi zgledi pojasnil politiko poljed. ministrstva in drastično pokazal, kako se radikalne vlade niso nič brigale za kmeta. Končal je v vzklikom, da je ironija, če se sedanja vlada in sedanje vladne stranke — pa naj bo ena ali druga — hoče, imenovati »seljačke«, če prihaja s takim proračunom pred fin. odbor.

GOVOR POSL. DR. KULOVCA.

Za njim je govoril dr. Kulovec, ki je izjavil, da je težko govoriti o predloženem proračunu in ga kritizirati, ko so minister sam in pa tudi zastopniki vladne večine odkrito priznali, da je to nepovoljen, nezadosten in na vseh koncih in krajih pomanjkljiv proračun. S tem je izrečena nad budžetom dovoljna kritika in ker je tudi njegov tovariš Pušenjak načelno kritiziral proračun, se hoče samo z nekaterimi specialnimi stvarmi baviti v kolikor mu dopušča od predsednika dovoljeni čas.

Ce je tudi ta proračun kmetijskega ministrstva nezadostno dotiran, pa bi bil lahko tudi s temi malimi sredstvi tako dotiran, da bi zadostil tej veliki nalogi, namreč, da podpira vsa stremjenja, ki gredo za naprednejšim kmetijstvom in naprednejšim kmetijskim obratom. Naloga kmet. ministrstva je, da iniciativno in da pospešuje v vsakem oziru iniciativno.

Zato bi moral tudi proračun tako sestaviti, da bi temu temeljnemu načelu odgovarjal. Če ni imel zadosti sredstev na razpolago, bi moral dodeljena sredstva uporabiti za izpolnitev in razširjenje kmetijskih šol, da bi povsod omogočil kmetijske tečaje, pospeševal vzgojo mladine v kmetijskem smislu in skrbel za gospodinjstvo izobrazbo. Če je naše kmetijstvo v nekaterih krajih še v naravnem stanju gospodarstva, v drugih pa donša zelo nepovoljne rezultate, je vzrok v prvi vrsti v tem, ker ni dovolj strokovne izobrazbe in pa, ker kmetski stan s kreditom ni dovolj podprt. Minister zelo optimistično ceni če v svojem ekspoziju izjavlja, da na splošnem dobivamo pri nas na ha 10 metr. stotov pšenice. Lahko bi bilo to in še več, če bi se uporabljala vsa moderna tehnična sredstva in če bi bili zadostni krediti na razpolago. Za strokovni pouk, ki bi vzbudil iniciativno in ljudstvu konkretno pokazal, kako je treba delati, pa v budžetu ni poskrbljeno. Imamo malo kmetijskih šol in še te se morajo boriti z materialnimi težkočami, ker niso dovolj dotirane.

Letos tečajev in predavanj skoro ne bo nič, ker tudi ni kreditov. Za umetna gnojila in za poskušanje z njimi ni nič ustavljenega kredita.

Zadrugno vprašanje pa menda misli vlada, da ga je rešila z zakonom o poljedelskem kreditu. Govornik se bavi s tem zakonom in povdarja, da se na račun teh še ne rojenih zadrug dovolili že nad 100 milijonov: dosedaj obstoječe zadrugništvo pa so prikrajšali in pritisnili k tlom s tem da so zmanjšali in okrnili že itak male dosedanje kredite!

Govornik se bavi nato s produktivnimi zadrugami, ki bi jih morala vlada na vso moč podpirati in protestira, ker ne podpirajo v zadostni meri mlekarke zadrug v Sloveniji.

Proračun ministrstva za pravosodje.

Belgrad, 16. januarja. (Izv.) Danes je v razpravi proračun min. za pravosodje. Najprej je podal minister kratek ekspozije, v katerem je poudarjal, da se v pravosodnem ministristvu zelo intenzivno dela na reformi zakonodaje, da dobimo enotno zakonodajo. Našel je zakonske načrte o sodnikih, o sodiščih, državnih pravdnikih in odvetnikih, ki so že izdelani. Dalje našteva kazenski zakonik, kazensko sodno postopanje, ki so že dovršeni. Dalje govori o občem državljskem zakoniku, na katerem delajo par let najboljši strokovnjaki. Vlada bo skušala pospešiti delo, da zakon čimprej dobimo. Govori o trgovskem zakonu in pravi, da se bo obligacijski zakon v kratkem predložil. Na meničnem in čekovnem zakonu se že dela in bo gotov v dveh mesecih.

Nato je v imenu vladne večine Krsta Miletić predlagal razne redukcije, in sicer bi te redukcije znašale skupno 665.420 Din. Skupno je reduciranih 116 slug, 18 uradnikov in poduradnikov. V Sloveniji ni ničesar reducirane. Ukinjeno je drž. odvetništvo za Banat in 100.000 Din za ureditev predvojne arhiva in še nekateri materialni izdatki.

Posl. Polić se je dolgo časa zadržal pri zakonih, katere je našel pravosodni minister. Kritizira zakon o sodnikih in sodiščih. Zavzema se za neodvisnost sodnikov in sodišč in pravi, da z državljskim zakonikom ni treba preveč hiteti, ker je to najvažnejši zakon.

Za njim je govoril

POSLEANEK PUŠENJAK.

Zahteval je, da se čimprej predložijo sodnijski zakoni, katere je v obilnem številu navedel minister in kateri so izdelani, ker se vlada vedno zgovarja, da nima materiala za narodno skupščino. Proračun je za 37 milijonov večji, kar je potrebno, da morejo sodnijske funkcije v interesu reda, gospodarstva in prebivalstva. Celotno v interesu državne blaginje je, da funkcionirajo sodnijske, ker prihajajo ogromne vsote neznosnih taks v državno blaginjo. Že pri razpravi o novem taksnem zakonu smo opozarjali na previsoke sodnijske takse, ki neprimerno podražujejo sodstvo in siromašnim slojem celo onemogočujejo slobodno pot. Slovenija je v tej obliki dala toliko, če ne več, kolikor znašajo sodni stroški v Sloveniji. Dvomi, če bodo krediti za sodstvo zadostni, ker iz poročil za mesec maj in junij 1925 posnema, da je ministrstvo za pravosodje v mesecu maju 1925 izdalo za 4 milijone 300.000 Din več, kakor je določeno v proračunu, za junij 1925 8 milj. 200.000 Din več, dočim so izdatki večine ministrstev manjši kot določa proračun. Gotovo so naslednje mesece razmere slične, da ministrstvo ne more izhajati s predloženimi krediti.

Nato govori o živinoreji, ki je v državi silovito zanemarjena. Vsled slabih pasem zgublja kmetski stan milijarde, kar se pozna tudi v državnih blaginjah. Vlada bi morala skrbeti, da se ustanove povsod živinorejske zadrug in zato preskrbeti potrebne kredite. Naravnost sramota je, če vstavlja ministrstvo v proračun samo nizko vsoto 25.000 Din za pomoč onim, ki jim je živina vsled kužnih bolezni poginila.

Dalje govori o statistiki, ki bi bila tako nujno potrebna. Dosedaj nimamo izčrpnega materiala, pa tudi, kolikor ga imamo, ni zanesljiv, ker ni dovolj preizkušen po večakih na mestu samem. To se tudi nadalje ne bo moglo izboljšati, če imamo za celo državo vstavljeno vsilno vsoto 25.000 Din!

Bavi se nadalje z agrarnimi operacijami in melioracijami v Sloveniji, za kar pravzaprav tudi ni nič kreditov.

Preide na poglavje o Direkciji voda in govori o regulaciji Save, Drave in Mure in konstatira, da tudi letos vkljub večkratnim obljubam ni vstavljen kredit za regulacijo Save pri Ljubljani, dasi je tukaj regulacija radi ljub. vodovoda nujno potrebna. Dalje se bavi z regulacijo hudournikov in preskrbi s pitno vodo.

Ker ga predsednik opominja, da mora končati, izjavlja, da po njegovem mišljenju ne bi smel nobeden poljedelski minister, pa naj bo katerikoli stranke, priti pred skupščino s proračunom poljedelskega ministrstva, ki bi bil manjši od 50 milijonov Din.

Pozno zvečer je vladna večina tak proračun v celoti s predloženimi redukcijami sprejela.

• • •

Nobena stvar ni tako drastično pokazala, kako malo je Pašić-Radičeva vlada »seljačka«, kakor ta razprava.

GOVOR POSL. VL. PUŠENJAKA.

Budžet kmetijskega ministrstva je finančno ministrstvo zmanjšalo, da znaša komaj polovico kredita za oročnike in policijo, kateri znaša 478 milijonov Din, da znaša komaj 0.10 vojnega budžeta, dočim je zadnji budžet znašal 0.11 vojnega budžeta. Sam g. minister je priznal, da budžet zastaja za drugim budžeti, da se ne povisuje v isti izmeri kot drugi budžeti. Predzadnji proračun kmetijstva je znašal 2.6 odst. celokupnega budžeta, sedanji pa znaša jedva 1.83 odst. celokupnega budžeta. Kriza, v kateri se nahaja kmetijstvo, nujno zahteva, da se več brige posveti kmetijstvu, za katero se doslej ni dovolj brigala vlada. Povdariti je treba, da smatramo to ministrstvo kot najvažnejše med vsemi ministristvi in da je dolžnost ministra, da pridobi temu ministristvu večji vpliv in ugled.

Dočim so se budžeti drugih ministrstev znatno zvišali, budžet vojni n. pr. za 259 milijonov Din, za več kot znaša budžet kmetijstva, se je isti zvišal le za 10 milijonov Din in znaša komaj 236 milijonov Din. Pribiti moramo, da se je zvišal kredit za generalno direkcijo vod za 35 milijonov Din, dočim se je budžet za ostale svrhe kmet. ministrstva stvarno znižal za 25 milijonov Din.

Med krediti, določenimi za kmetijsko izobrazbo pogrešamo kredite za kmet. nadaljevalne šole, za izobrazbo ljudskošolskih učiteljev, za poučne tečaje in predavanja na deželi, za katere svrhe je določal zadnji proračun 70.000 Din. Kmet. nadaljevalnih šol namen je vzbujati v šoli odrasli mladini zanimanje za na predek v kmetijstvu, na Koroškem obstoji 105 takih šol, na Češkem čez 700. V Sloveniji se je začelo ustanavljati te šole, s črtanjem kredita se nadaljnje delo v tem pravcu otežkoča. Za gospodinjke šole v Sloveniji, ki so se izvršno obnesle, je bilo do sedaj v proračunu 59.000 dinarjev, v sedanjem proračunu je za celo državo določeno 200.000 Din. Izpustil se je pa kredit za 4 gospodinjke učiteljice. Črtali so se krediti za nagrade za šolske vrtove, vzorna gnojlišča, nezadostni krediti za vzorne travnike, hmeljske nasade itd. Najhujši udarec pa je zadan živinoreji s tem, da so se krediti zmanjšali za več kot 3.5 milijona Din.

Kmet. zakonodajstvo se popolnoma zanemarja, dva zakona, katera sta se tekom zadnjih let sprejela, in to zakon o zavarovanju proti toči in zakon o kmečkem kreditu sta brez praktične vrednosti in nista niti stopila v veljavo, zaman čakamo na druge, nujno potrebne zakone, kakor zakon o kmet. pouku, o kmečkih zbornicah, zadrugni zakon, zakon o zavarovanju živine itd., ako ravno so nekateri načrti že davno izvršeni. Obljuba, da bo vlada dala za kmet. kredit 100 milj. Din, se ne drži, v budžetu ni nobenega kredita, le za nastavljanje novih uradnikov in za pisarniške stroške je določeno v dvanaestih in v bud-

Med drž. svetom in fin. ministrom je nastal spor v šteju kaderskih let v rok službe. Obljubilo se je, da se ustanovi komisija v pravosodnem ministristvu, katera naj končno veljavno uredi to vprašanje, ali do te komisije ni prišlo. Več tisoč uradnikov težko čaka na rešitev vprašanja, da se jim vstejejo kaderska leta v efektivna službena leta.

Upravno sodišče v Celju se od leta 1921. poteguje za to, da bi se zvišalo število sodnikov pri tem sodišču. V več kakor 4 vlogah je opozarjalo ministra na to, da trije upravni sodniki ne zmorejo obilnega dela, zlasti, ker je en član bolan. Poleg prvotnih sodišč, ki imajo en senat, so se kompetenci le-tega podredile disciplinske zadeve drž. uslužbencev, ki ga znatno obremenjujejo. Upravna sodišča imajo nalogo, da izvedejo oblastne volitve, ki se bodo po izjavi notranjega ministra v kratkem vršile. Radi preobremenjenosti sodnikov izkazuje upravno sodišče koncem leta 1924. 105 zaostalih aktov in 20 spisov, ki so izza dobe pred ustanovitvijo upravnega sodišča in se še dotedaj niso mogli vzeti v pretres. Da se omogoči brezhibno funkcioniranje upravnega sodišča v Celju, je potrebno, da se v proračunu poveča število sodnikov upravnega sodišča.

Društvo sodnih poduradnikov in slug v Sloveniji je poslalo ministristvu spomenico, v kateri ugotavlja, da je po zakonih, ki so za Slovenijo veljavni, predpisana za sodne slug v Sloveniji gotova kvalifikacija, da le-ti ne vrše, kakor drugod, snajenje uradov, prenašanje pošte in drugih manipulativnih poslov, temveč da so pisarniški pomožni organi, vršijo službo sodnih izvršiteljev, so jetniški pazniki, kot taki vodijo evidence. Sodni slug v vršijo podobno službo kot davčni iztirjevalci in jetniški pazniki, za to jih je treba prevesti v čin pouradnikov, kot davčne iztirjevalce.

Društvo zemljeknjižnih uradnikov v Ljubljani protestira v obširni spomenici proti nepravilni prevedbi in zahteva, da se upravlja položaj teh uradnikov v smislu še obstoječih zakonov. Posebno opozarjajo na to, da je treba vzeti kot merilo za presojo kvalifikacije pisarniški in zemljeknjižni izpit. Zahteve te vrste uradništva je potreba posebej uvaževati, ker je natančno vodstvo zemljiskih knjig neprecenljive važnosti za javnost, za urejene pravne razmere, za varstvo lastnine, za varstvo upnikov in dolžnikov. Strokovno izvežanih zemljeknjižnih uradnikov bomo v velikem številu potrebovali, ako se bo izdela kataster, kakor se sedaj obljublja, v pokrajinah, kjer ga dosedaj ni bilo. Uvedba katastra zahteva brezpogojno uvedbo zemljiskih knjig, katere bodo le tedaj odgovarjale, ako se bodo natančno in prav vodile.

V proračunu ni nobenih kreditov za zgradbo okrožnega sodišča v Celju, katerega pisarne so raztresene po posebnih hišah, kar zelo otežkuje uradovanje. Dolžnost ministrstva je, da se sodišče čimprej zgradi, da ne bo prišlo do slučajev, da ne bi sodišče moglo uračlovati, ker nima uradnih prostorov. V proračunu vidimo, da so šefi vseh oddelkov v ministrstvu načelniki, le šef za Slovenijo ima čin inspektorja; trdi se, da je to tiskovna pomota, katera se bo popravila. Čudno je, da se je ta tiskovna napaka prigodila baš šefu za Slovenijo.

V proračunu pogrša kredite za prisilno delavnico v Ljubljani 200.000 Din, kakor je bilo v prejšnjem proračunu. Krediti za nabavo surovin za mariborsko kaznilnico so znižani do 750.000 Din. Kredit za kancljski material v kurilnicah v Mariboru in Bečnjah je sploh izpuščen, krediti za kurjavo pa so znižani.

Umetno in skrajni čas je, da se izdela železniška knjiga za vso državo, kakor jo imajo druge moderne države, katera bo dala pogled v lastnino in druge pravice železnice.

Minister je obljubil, da se bo izpuščeni kredit za kancljske stroške kaznilnic v Sloveniji, ki je izostal vsled tiskovne pomote, dostavil, da pa člen 73. novega fin. zakona omogoča porabo dohodkov v nakup surovin. Nova prisilna delavnica se je ustanovila v Gradiškem, ker je ljubljansko poslopje za prisilno delavnico zasedeno.

Nato je govoril posl. Agatonovič, za njim pa Moskovljevič. Zlasti sta napadala upravo v Srbiji, ki nosi pečat korupcije in strankarskega nasrpanja sodnikov. — Nato je bila seja ob pol 1. zaključena in se je nadaljevala ob treh.

Na popoldanski seji sta govorila Demetrovič in Zanič, ki sta se medseboj nekaj sprla. Nato je

POSLANEC DR. KULOVEC

aglasil, da bi bilo potrebno, da bi minister ob enem s proračunom predložil proračun dohodkov, ki jih prinaša državni blagajni sodna uprava. Prepričan je, da so ti dohodki večji, kakor od vseh drugih državnih podjetij. Vsaj za Slovenijo ima obvestilo, da znašajo dohodki toliko, da se krijejo vsi sodni stroški in ostane ena tretjina za državo. To je znak, kako drago je sodno postopanje pri nas in da je resnično, da za reveže danes ne more biti pravice. Tak način je nesocialen in krivičen.

Ce pa donosa sodna uprava velike dohodke, potem bi bilo pričakovati, da bi minister zadosti preskrbel za kredite, da se more sodno postopanje v vsem obsegu zadovoljivo vršiti. To se pa ne dogaja. Postavke za sodni postopek v Sloveniji (pričnine za jetnike, poroto) so tako nizke, da nikakor ne pokrijejo stvarnih potreb, tako da se sodna uprava že leta bori za naknadne kredite. Če ima država pri taksah v Sloveniji v sodnem resoru tako velike dobičke, bi bilo naravno, da skrbi vsaj za najprimernejše potrebe. Pri sodiščih je tudi velik zastoj. Tožbe se ne rešujejo, ker ni dovolj sodnikov. Zahteva, da se v tem oziru napravi red.

Zahteva, da se upošteva kredit za 530 poduradnikov, ki so v svojih službah, krediti so se pa izpuščili.

Minister je obljubil, da bo z amandamenti popravil to napako.

Poslanec govori o sodiščih in priznava, da v splošnem s malimi izjemami objektivno delujejo. Nastopa pa proti državnemu pravdniku, ki je dostikrat politično orožje pravosod. ministra. Izjavlja, da bi mogel navesti mnogo slučajev, kje se je to dogodilo. Zahteva objektivnost, da državni pravdnik ne preganja ljudi in ustanov po političnem prepričanju.

Minister je odgovarjal in branil svoje ministrstvo. Zlasti je branil srbijanske sodnike pred napadi opozicijskih govornikov.

Nato se je vršilo glasovanje. Proračun je bil sprejet z predlaganimi redukcijami s 17 proti 11 glasovom.

Belgrad, 16. jan. (Izv.) Takoj nato se je pričela razprava o proračunu ministrstva za agrarno reformo, ki znaša 70 milj. 87.120 Din in je za 29 milj. manjši kakor lani.

Minister Pavle Radić je dal kratek eks-poze in prosil, da se nič ne črta, ker je itak že vse reduciran. — Radićev Vojković je predlagal, da se pri delitvi posojil za agrarne zadruge zmanjša kapital od 16 milj. Din. — Zadruga zmanjša kapital od 16 milijonov dinarjev na 15 milijonov dinarjev. — Poslanec Sečurov je kritiziral proračun. — Po njegovem govoru je bila seja ob 9 zvečer zaključena in se je nadaljevala ob 10. Vlada na vsak način poskuša proračun čimprej spraviti pod streho, vendar pa proračuna kljub vsej naglici ne bo mogla sestaviti. Seja je trajala čez polnoč. Po govorih poslancev se je vršilo glasovanje in proračun je bil z vladnimi glasovi sprejet. Jutri se bo vršila seja, na kateri pride v razpravo proračun zunanje-ga ministrstva.

Da bodele zadovoljni z res dobrimi

vrvarskimi izdelki

zato je treba naročiti tako blago le pri

I. N. Adamič
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31

ali podružnice v Mariboru, Vetrinjska 20 ter Kamnik, Šteta 4.

Intervencija posl. Pucija in Kulovca radi volitev v Delavsko zbornico.

Belgrad, 16. januarja. (Izvirno.) Poslanca Pucelj in dr. Kulovec sta posredovala pri ministru za socialno politiko, da glavni volivnemu odboru za volitve v Delavsko zbornico nalog, da se vsem volivnim upravičencem dostavi glasovnice, tudi onim, ki so manj kot 5 km oddaljeni. Minister je obljubil, da bo to takoj izvršil.

Vlada daje Radiću očetovska navodila.

Belgrad, 16. jan. (Izv.) Stjepan Radić je danes odpotoval v Subotico na shod. Ob priliki tega potovanja je vladno »Vreme« priobčilo članek, v katerem daje Radiću dolge nauke, kako se mora obnašati, da se ne sme podajati v kraje, kjer so narodne manjšine, ker se zdi, da hoče vsled izgube pristašev na Hrvatskem pridobiti zase narodne manjšine. Opozarja ga, naj pazi kaj bo govoril. — Sicer pa vlada v Belgradu popoln mir in vse delo je koncentrirano v fin. odboru.

Konferenca male antante 20. februarja na Bledu.

Belgrad, 16. jan. (Izv.) Sestanek male antante je določen za 20. februar in se bo vršil na Bledu. Konferenca bo razpravljala o odnosih do Mažarske. In sicer ne samo o ponarejevalski aferi kot taki, ampak o vseh vprašanih mažarske zunanje politike. Druga važna točka razprav prihodnje konference male an-

Madjarska afeta še ni zaključena.

GENERALNI RAVNATELJ MADJARSKE POŠT. HRANILNICE SUSPENDIRAN. — ŠKOF ZADRAVEČZ PONOVO ZASLIŠAN. — MINISTRSKI PREDSEDNIK GROZI Z RAZPUSTOM ZBORNICE.

Budimpešta, 16. jan. (Izv.) Drž. pravdnik dr. Strache je pozval poštnega generalnega ravnatelja Barosa in škofa Zadavečza na sodišče, kjer sta bila zaslišana in konfrontirana s tajnikom Raba. Zastopnik škofa je izjavil časnikašem, da sta se Baros in Zadavečz oprala vsakega osumljenja.

Budimpešta, 16. jan. (Izv.) Poštni ravnatelj Baros je dobil nezaprošen dopust Uloga poštnega ravnatelja v ponarejevalski aferi je največja razširitev preiskave. Baros je član desničarskih radikalov kakor Nadossy. Bil je postavljen na to mesto kot političen eksperiment svoje stranke istočasno z Nadossyjem.

Budimpešta, 16. jan. (Izv.) Ker so listi poročali, da je škof Zadavečz zaprisegal posamezne člane ponarejevalske afere na obljubo molčečnosti je škof, izjavil, da je že večkrat zaprisegal posamezne osebe za patriotične in propagandne akcije, toda v tej zadevi ni nikdar nikogar zaprisegal in da o ponarejevalski aferi ni bil poučen. Škof Zadavečz je pridržan v hišnem zaporu.

Praga, 16. jan. (Izv.) Falsificiranje češkoslovaških novčanic je v zvezi s političnimi momenti. Kompromitiranih je nad 10 nemških nacionalnih politikov iz Češkoslovaške. Kompromitiran je tudi sedanjí avstrijski podkancler dr. Waber, ki je bil tedaj, ko se je za ponarejevalce zanimala dunajska policija, minister pravosodja in je v preiskavi osumljenec ščitil. Tukajšnji listi pišejo, da se je madjarska vlada trudila, da hitro konča preiskavo, da pa ji to ne bo uspelo, ker se je posredilo francoskim detektivom dobiti v roke nove podatke. Francoski komisar je zahteval v vpogled vse preiskovalne spise, da ugotovi, če so se storiili vsi koraki za popolno objasnitev ponarejevalske zadeve. Francoske policije namreč razpolaga s silno točnimi podatki, ki jih je dal na razpolago nemški časnikař Schultz, ki je pri ponarejevanju sam sodeloval.

Budimpešta, 16. jan. (Izv.) Ministrski predsednik Bethlen je izjavil, da nikakor ne bo dopustil parlamentarne preiskave falsifikatorske afere. Če bo opozicija prišla s to zahtevo, bo Horthy skupščino razpustil.

Budimpešta, 16. jan. (Izv.) Preiskovalni sodnik je danes v zadevi ponarejevanja bankovcev zaslišal dve nadaljni osebi, ki pa nista v zvezi s takozvanimi nacionalnimi krogi. Zaslišana sta bila privatna bankirja Horvath in Eliser o zadevi poštnega ravnatelja Barosa, kateri je iz denarja pošne hranilnice dal falsifikatorjem na razpolago 330 milijonov kron.

Budimpešta, 16. jan. (Izv.) Vojni škof Zadavečz je bil danes zopet zaslišan. Njegov pravni zastopnik je dokazoval, da obtoženec ni vedel za namene falsifikatorjev, niti da bi smatral to za kako domoljubno akcijo.

Budimpešta, 16. jan. (Izv.) Levičarska stranka se ja na zborovanju odločila za zelo oster nastop napram predsedniku Bethlenu, ker ni dovolj energično nastopil v preiskavi napram ponarejevalcem.

NOVI GUVERNER ČEŠKOSLOVAŠKE NARODNE BANKE.

Praga, 16. jan. (Izv.) Ministrski svet je sklenil, da predlaga predsedniku republike imenovanje dr. Viljema Pospíšila za guvernerja češkoslovaške narodne banke. Dr. Pospíšil je ravnatelj praške mestne hranilnice. Velja za odličnega finančnika. Je član finanč-

tante bo vprašanje zblizanja z Unijo sovjetskih republik. S pripravi za to konferenco so v zvezi tudi simpatični glasovi sovjetskega tiska o naši državi.

Nemiri v Romuniji.

Vsled odstavitve prestolonaslednika Karla so nastali v celi Romuniji resni nemiri. Bratjanova strahovlada se je blizala svojemu koncu. Karel je razumel nejevoljo opozicijskih strank in bedo dežele in pristal nato, da se vzpriži državni udar, ker z zakonitimi sredstvi ni bilo mogoče rešiti dežele. Z odstranitvijo prestolonaslednika je Bratianu upal rešiti sebe in svoje »čaršije«. Dosegel pa je nasprotno. Prestolonaslednikovo ime je postalo popularno in v celi državi je nastala živahna propaganda za in proti Karlu. Večina je s Karlom proti vladi. Propaganda se je vgnezdila tudi v armado in 38 generalov je odpuščenih, ker niso odobravalí odpuštitve prestolonaslednika. V Rumuniji se prirejajo množične manifestacije za Karla. V mnogih okrajih je razglašeno obsedno stanje.

Mussolini petkratni minister.

Rim, 16. jan. (Izv.) Z dekretom je bil vladni načelnik, finančni minister in minister zunanjih zadev Benito Mussolini imenovan še za ministra vojske, mornarice in vojaškega zračnega brodogoja. Mussolini je ta tri ministrstva že nekaj časa upravljal. Mussolini je mogel prevzeti vsa tri ministrstva na podlagi zakona o vladnem načelniku, ki dovoljuje, da načelnik prevzame lahko vsako ministrstvo in mu morajo vsi ministri biti pokorni.

Budimpešta, 16. jan. (Izv.) Vestí, katere je prinesel »Pesti Naplo«, da je poslanik v Berlinu Kanya klican v Budimpešto v zadevi ponarejevalske afere, so dementirane kot neresnične.

Budimpešta, 16. jan. (Izv.) Izpoved Windischgrätzovega tajnika je zelo obtežljiva za poslanca Gömbösa. Na podlagi izpovedi Rabe bi moral biti aretiran, vendar so težkoče, ker je Gömbös kot poslanec imun.

Dunaj, 16. jan. (Izv.) Poslanec socialno-demokratske stranke dr. Eisler je vložil sledečo interpelacijo: »Ogrski ponarejevalci denarja dr. Julius Mezzáros in dr. Györfy so leta 1921. napravili pri Gradcu delavnico za ponarejanje novčanic. Policija je del ponarejevalcev zaprla meseca julija 1921. Ogrska vlada je tedaj baje za ponarejevalce posredovala. Dejstvo je, da je zvezna vlada oziroma zato poklicani njeni člani pri vznezm predsedniku predlagali in tudi dosegli ustavitve postopanja. Ta pomilostitev se je baje izvršila vsled tega, ker ponarejevalci niso imeli koristolovnih namenov, ker je bila škoda poravnana in ker so obstojale baje nepremagljive ovire za izvedbo dokaza. Ustavitve postopanja vsled takega zločina in s tako utemeljitvijo je zelo čudna. Zato stavlja vprašanje: Kdo je pri zvezni vladi oziroma njenih členih posredoval za ustavitve procesa? Zakaj je vlada predlagala ustavitve? Za razpravo o tej interpelaciji vlada veliko zanimanje. Parlamentarni krogi trdijo, da bodo ob tej priliki iznesli dokaze za zveze med mažarskimi, avstrijskimi in nemškimi monarhisti in fašisti.

Dunaj, 16. jan. (Izv.) Tukajšnji listi podarjajo, da je slovaški poslanec Hlinka izjavil v češkoslovaškem parlamentu, da njegova stranka ni nikdar imela nobenih zvez s takozvano »Slovaško irredentistično pisarno«, ki je imela svoj sedež na Dunaju. Posamezni njeni člani so namreč pri preiskavi l. 1921. govorili, da je bil dobiček ponarejevalskega podvetja namenjen za Slovaško. Falsifikatorji so vsled navedene njegove izjave proti Hlinki že tedaj dvignili nesramno kampanjo.

Budimpešta, 16. jan. (Izv.) Windischgrätz je pridržan v zaporih. Ni bil prepeljan v bolnico.

Premoženje princa Windischgrätz.

»Az Ujsag« poroča o premoženjskih razmerah princa Windischgrätz, čigar sliko danes prinašamo. Princ je lastnik posestva Sarospatak, ki meri 8200 johov. Od tega odpade 2200 johov na češkoslovaško ozemlje. Princ bo dedič velikih domen rodbine Windischgrätz v Češkoslovaški, kjer je sedanjí fideikomisni lastnik 84letni Alfred Windischgrätz. Te domene merijo 84.000 johov. Iz teh posestev ima princ 30 milijard rednih letnih dohodkov. Skupni njegovi dolgovi pa znašajo 21 milijard. Govorice, da bi se bil princ iz gmotnih ozirov zatekel k ponarejevanju so torej brez podlage.

nega odbora Zveze narodov, kjer zelo aktivno deluje.

PRETEP V ITAL. PARLAMENTU.

Rim, 16. jan. (Izv.) Po žanji seji rimskega parlamenta za kraljico-mater je prišlo med poslanci popolari, ki pripadajo aventinski opoziciji in fašisti do velikega prerekanja. Padlo je v prepiru tudi nekaj klofut.

Tedenski pregled

Spor zaradi Zavoda sv. Jeronima v Rimu, ki je bil nastal med sv. stolico in našo državo vsled neprimerne ravnanja našega poslanika dr. Smolake, je na potu mirne poravnave. Sporazum se je dosegel v tem smislu, da se bo Zavod vodil in upravljal kakor doslej na podlagi bule »Slavorum gentem«, a naši državi je Sv. stolica priznala častni predprave, ki so večje, nego jih je želela Avstrija. Pogajanja je vodil naš sedanji odpravniki g. Jovanović. — V finančnem odboru se je vsled nadaljevala razprava o proračunu. Večina je odobrila proračun ministrstva za narodno zdravje ne da bi bil minister sprejel kak predlog v poprave krivic in pogrešk. Nato je prišel v razpravo proračun za pošto in brzojav, ki izkazuje 479.875.000 dinarjev. Minister dr. Superina, radićev, se je pa investicijah oziral samo na Srbijo in Hrvatsko, z kateri je doletel visoke vsote, Slovenijo je pa popolnoma prezrl. Večina je sprejela našt neizpremenjen Istokot neizpremenjen je večina sprejela proračun notranjega ministrstva, ki znaša okrog 672 milijonov dinarjev. Zastopnik odošnega finančnega ministra Nikola Uzunović je podal poročilo o finančah. Naglašal je, da je sedanjí proračun uravnotežen in da znašajo izdatki 12 milijard in 900 milijonov in ravno toliko dohodki. Skoraj polovico vsel izdatkov gre za promet, vojsko in finančno ministristvo; izdatki za vojsko se ne morejo zmanjšati ker moramo imeti dobro opremljeno armado. Te kom podrobne kakor splošne razprave sta člana Jugoslovanskega kluba poslanca dr. Kulovec in Pušenjak nastopala za razbremenitev Slovenije, razkrivala krivice in nepravilnosti, ki se gode in opozarjala na naše potrebe in zahteve. Opozarjala sta, da pride po predloženem proračunu v Sloveniji na osebo po 165 Din neposrednih davkov, v Srbiji pa samo 55 Din. Kljub vsem nesmotrenim in krivičnim redukcijam pa sedanjí proračun niti ni v resnici uravnotežen, marveč se je to doseglo le na ta način, da se razni izdatki, ki se bodo pa vendar morali izplačati, niso sprejeli v proračun. Za dispozicijski fond je določena ogromna vsota 10 milijonov dinarjev. Orožništvo tvori celo armado, pa se peča več a politiko nego z javno varnostjo. Poslanca sta zahtevala, da se razmere temeljito izpremenijo. Posamezni ministri so v svojih odgovorih obljubili za bodočnost nekatere izboljšave; tako je poštni minister izjavil, da bodo od pošne hranilnice dobivale kredit tudi druge zadruge. Oba zastopnika Jugoslovanskega kluba sta glasovala proti proračunu; posl. Pucelj je glasoval za vse proračune.

Dne 11. t. m. je imelo v Ljubljani sejo načelstvo SLS; poročala sta načelnik dr. Korošec in posl. V sprejetih sklepih se je načelstvo izreklo za nadaljevanje borbe za neokrnjeno slovensko vseučilišče do končne zmage; protestiralo je proti nameravanemu ukinitvenju ministrstva za socialno politiko in proti odpravi velevažnih socialnih ustanov; na čelstvo bo še enkrat opozorilo o govornem krogu na obupno gospodarsko stanje v Sloveniji. — Volivna borba za Delavsko zbornico je v polnem teku. Nasprotniki — bodisi delodajalci bodisi delavski zaupniki — delajo z nasiljem in sleparijo. Poslanca Kremljar in Smodej sta zaradi tega posredovala pri predsedniku glavnega volivnega odbora dr. Mraku da zagotovi delavstvu volilno svobodo. — Zveza industrijev za Slovenijo je sklicala za 15. t. m. izredni občni zbor, na katerem so se obširno pečali s sedanjí državno gospodarsko politiko, ki odkrilo stremi za uničenjem slovenske industrije. Sklenili so izjavo, v kateri zahtevajo izenačenje davčnih bremen v državi, ureditev železnih tarif, zvezo Slovenije z morjem, izplačilo dolžnih vsot za naše česse in zadostne državne prispevke v isti namen, prednost domačih izdelkov pri državnih naročbah in izprememba carinske politike. — Sveta Vojska je imela minulo nedeljo v Ljubljani svoj občni zbor, ki je bil izredno dobro obiskan; vdeležili so se ga tudi zastopniki javnih oblasti in korporacij. Posebno važna je bila izjava novega prosvetnega načelnika v Sloveniji dr. Lončarja, ki je zagotovil najkrepkejšo sodelovanje prosvetne oblasti za treznost. Sv. Vojska bo nadaljevala svoje delo. — Knezoškof dr. Andrej Karlin je storil v Rimu potrebne korake, da se škof A. M. Slomšek proglasi blaženim. To stvar z vnuomo podpira belgijaski nuncij Pellegrinetti ter se občajni formalni proces v kratkem začne. — V Žužemberku so se minulo nedeljo vršile občinske volitve — že tretje. SLS je dobila 18 odbornikov, nasprotniki pa 7. Proti volitvam je pa že vložil nekurz in se bodo po vsej priliki znova vršile. — V Domžalah je umrl tovarnar Franc Cerar, eden najzaslužnejših mož. — Na Hrvatskem ljudstvo truma odpada od Radića, pravtako v Dalmaciji. Hrvatje spoznavajo, da so se motili; mnogi pristopajo k Pučki stranki, katere program temelji na verskih in narodnih tradicijah hrvatskega naroda, izpopolnjenih z modernimi gospodarsko-socialnimi načeli. — Razkolniško gibanje med Hrvatí, ki so ga po prevratu razvili nekateri duhovniki z župnikom Stjepanom Zagorem na čelu in ki se je kasneje zateklo v starokatoliško cerkev (ki živetari tudi tam večinoma od ločenih zakoncev, ki so se dali v drugo poročilo), je doživelo te dni popoln moralni polom. V pravdi hrvatskega starokatoliškega škofa bivšega splitskega kanonika don Marka Kalogjera, ki se je dal še lani poročiti, proti uredniku zagrebškega »Katoliškega lista« nasgr. Koriću zaradi razžaljenja časti — se je pokazala tolika gnoloba v hrvatski starokatoliški cerkvi, da pač nikogar več ne bo vleklo vanjo. Msgr. Korić je za vse trditve »Kat. lista« doprinesel dokaz resnice ter je bil popolnoma oproščen, zasebni tožnik škof Kalogjera pa obojen na plačilo stroškov v znesku 400 Din. — Poslanci bivše Hrvatske zajednice in poslanci, ki so ob Radiću izpreobrnili izstopili iz seljačke stranke, so osnovali novo stranko z imenom »Hrvatska federalistična kmetska stranka«; predsednik je dr. Lorković. — Ponarejalnici 1000 dinarskih bankovcev so odkrili v Duisburgu in v Berlinu. Aretirali so več glavnih krivcev, med temi Petra Javorja iz Like. — Po vsej Evropi zopet vihra zima z velikimi snežnimi zameti. V naši državi je zopet na več krajih ustavljen promet in brzojavne in telefonske zveze pretrgane.

INDUSTRIJSKA KRIZA NA ČESKEM.

Praga, 16. jan. (Izv.) Železarska industrija v zadnjem času močno nazaduje. Eksport je posebno onemogočen vsled francoske in belgijske konkurence.

SNEŽNI ZAMETI.

London, 16. jan. (Izv.) V Angliji je zavladal silen mraz. Vsled snega je železniški promet na mnogih krajih zelo oviran.

Rim, 16. jan. (Izv.) V severni Italiji še sneži. Promet je na nekaterih krajih vsled velike množine snega deloma ustavljen.

Madžarski škandal

in sploh vsako ponarejanje denarja bi prenehalo, ako bi se prodajala oblačila povsod tako poceni kakor pri trvdri

DRAGO SCHWAB — LUBJANA

Volitve v Delavsko zbornico.

Do zmage!

V dobi, ko se toliko govori o demokraciji, dviga reakcija glavo povsod. Piše se o svobodi, vlada v resnici nasilje, deklamuje se o napredku, srečujemo pa dan za dnem znake najhujšega nazadnjaštva. Značilno je, da ravno tisti, ki največ rabijo besedo »demokracija«, proti načelu demokratizma najhujše greše. Dve stranki si pri nas nadevata ime, da sta demokratični: samostojni demokratje in socialni demokratje, in ravno ti dve v zadnjih dneh bijeta s svojim postopanjem vsakemu demokratizmu v obraz. Pri volitvah v Delavsko zbornico podajata dan na dan dokaze, kolika sorodnost vlada med tema dvema strankama, kako sta obe edini v tem, da hočeta s strahovanjem, s sleparijami in z zvijačami potvoriti ljudsko voljo in oropati delavstvo njegove pravice, da se svobodno izreče za eno ali drugo stran. »Slovenec« **je že v zadnjih dneh naštel vrsto žalostnih dogodb iz te volivne kampanje in tudi danes mora poročati, kako ropajo delavcu volivno pravico tisti, ki vpijejo o naprednjaštvu in ki se delajo za nekake osrečevalce delovnega ljudstva.**

Ni odveč, če ob tej priliki poudarimo, kako sta ti dve stranki že tudi prej leta in leta delali roko v roki in vedno z istimi protiljudskimi sredstvi. Ko je bil izglasovan 1922. leta zakon o Delavski zbornici, je v začasno Del. zbornico demokratsko-radikalna vlada imenovala pri nas socialne demokrate. S tem so hoteli samostojni demokratje krščansko delavstvo pritisniti ob steno, dobili pa so od socialističnih voditeljev za to gotove protiusluge, o katerih je naš list že poročal. Delavska zbornica je bila tu. Toda nazadnjaške PP vlade niso dale tem zbornicam materialnih sredstev, da bi delale. Socialna demokracija pa je tudi mirno in v popolni brezbriznosti gledala, kako delavske pravice izginjajo in kako duh kapitalizma zastruplja znova javno mnenje, dasi so njeni imenovani zastopniki sedeli v zbornici.

Prišla je 1. 1924. za tri mesece na površje Davidovič-Koroščeva vlada. V vsej državi je zavel nov veter, vse je pričakovalo, da je konec nazadnjaških metod PP vlade. Takrat je bila oživotvorjena tudi Delavska zbornica. Dana je bila možnost, da preide s papirja v življenje. Toda Davidovičeva vlada je padla in socialni demokratje, ki so v začasni Delavski zbornici gospodarili, so nad leto čakali, da razpišejo volitve. Kovali so na tihem volivni red, ki je ves usmerjen samo za tem, da bi socialistični voditelji mogli naprej vladati nad delavskim ljudstvom in da bi se čim večje število delavcev oropalo pravice. Ko so mislili, da je zanje najugodnejši čas, so razpisali volitve. Tisoči sezonskih delavcev danes niso v delu in po tem volivnem redu nimajo volivne pravice. V 26 krajih Slovenije namesto v vsaki občini so razpodelili volivne imenike, da delavec ne bi izvedel, ali je vpisan ali ni vpisan. Poleg tega skrbje s svojim aparatom, da razlagajo volivni red ugodno za sebe. Desettisoči morajo, nekateri pet kilometrov daleč, sami po glasovnice. Koliko časa mora delavec žrtvovati, koliko neprijetnostim se izpostavi, ker so tak volivni red napravili osrečevalci delavskega stanu — socialni demokratje.

Reakcionarji, samostojni demokratje, ki so vodili zadnje državnozbornske volitve na znani način, socialni demokratje, ki vodijo sedanje volitve z nasilnimi metodami, so si čisto enaki. Navidez izgleda, kakor da bi bili drug proti drugemu, v resnici pa je ves boj naperjen samo proti krščanskemu delavstvu. — Proti temu vsi nastopajo skupno. »Delavska politika« **strelja kakor z barikade na buržuazijske samostojne demokrate, toda v resnici jim je to barikado zgradil tihi sporazum med eno in drugo stranko. Tiha družba tedaj obstoja dalje in misli, da bo delavstvo v svoji repredvidnosti pri volitvah to družbo obdržalo v sedlih.**

Toda gospoda ne pride na svoj račun. Še vselej je reakcija podlegla in terorizem se je še vselej sam ujedel. Kako so 1. 1919. metali naše delavstvo socialni demokratje na cesto, danes se sami tresejo pred gospodarji, ker so ravno s strahovanjem razbili delavske organizacije. Zato nas tudi sedanja nasilja v tem volivnem boju ne begajo. Slovenski delavec dobro ve, kje je njegovo mesto in kaj ima storiti. Veliki skupnosti našega naroda, kjer morajo vsi stanovi sodelovati, se tudi naš delavec ne bo odtegnil. Res bo ta volivni red marsikak glas uničil, toda končni izid bo pokazal, da je slovensko delavstvo odločno na strani čnega delavstva, ki ve, da more računati na poštenost le tam, kjer se spoštuje Kristusov nauk.

Boj za Delavsko zbornico je sedaj v polnem teku. Mi ga nismo želeli, pa se ga tudi nismo bali. Boj ima svoje slabe strani, ima pa tudi svoje dobre. Če bi bila dobra volja na vseh straneh, bi lahko stala ena lista, toda gospoda, ki se boji za svojo moč, je to preprečila. Zato gremo v teh dneh polni zaupanja v boj, prepričani, da so te volitve v Delavsko zbornico silen sunek proti nazadnjaštvu, ki pade, naj ga tudi združeni podpirajo lažni demokratje dveh strank. Krščansko delavstvo ne bo prei odnehalo, dokler ne zmaša

poštenje na vsej črti v celi javnosti. Nasilje in nezakonitosti so le vzpodbuda za delo in vztrajnost.

Danes po glasovnice!

Kdor še ni dvignil glasovnice in je ne dobi v obrat, naj gre danes ponj!

Tudi danes v nedeljo je v Ljubljani odprto od 8 do 12 in od 3 do 8.

V Ljubljani dobite kuverto in glasovnico na Miklošičevi cesti, nasproti sodnije.

Ne ustrašite se socialnodemokratskih agitatorjev. Ne dajajte jim glasovnic in kuvert!

Kdor ne gre po glasovnico in kuverto, glasuje s socialnimi demokratji. Njihovi agitatorji pripovedujejo, da mislijo z vsemi preostalimi kuvertami in glasovnicami sami voliti. Na delo torej, dokler je čas!

Predsedniki krajevnih odborov napravite red!

Opozorili smo že, da agitirajo uradno uradniki Okrožnega urada za socialistično listo. Spet danes nam poročajo o takih slučajih. Celo to se je zgodilo, da so nagovarjali služkinje, naj kar tam puste kuverte, češ, da bodo že oni prav naredili. Tudi na dvorišču Okrožnega urada za zavarovanje delavcev ne prestando nadlegujejo volivke. Dalje se vedno pogostje dogaja, da ne dostavijo vseh kuvert. Skoro povsod jih nekaj manjka.

Če živimo v pravni državi, zahtevamo zaščite. Predsedniki krajevnih volivnih odborov so državni uradniki. Naša parlamentarna delegacija teh nasilstev ne bo pustila iz vidika. Opozorjamo, da bomo izvajali vse konsekvence in da nam ne uide tudi en slučaj!

S sleparijami nadaljujejo.

V petek so razdeljevali socialistični zaupniki v tovarni Samassa kuverte za volitve v Delavsko zbornico. Zaupnika Glavan in Selan sta dajala kuverte v podpis, ne da bi povedala vsem delavcem, zakaj gre. Nekateri so podpisali in še-le potem so zvedeli, zakaj gre. Šli so nad ta dva zaupnika in zahtevali kuverte in glasovnice nazaj. Toda nista jih hotela dati. Ko so drugi dan znova zahtevali, sta izjavila, da sta jih že oddala socialistični organizaciji. Tako so bili delavci po socialistih, ki se tako radi proglašajo za osrečevalce delavstva, osleparjeni za volivno pravico. Pa bodo ti vpijali potem kričali, da so za delavske pravice. Ista dva sta dajala nekaterim kuverte brez glasovnic. — Priče na razpolago.

Pravtako nam poročajo, da so v Strojnih tovarnah delili kuverte brez glasovnic. Odlikoval se je v tem zlasti neki Vrankar.

Ponovilo se je spet v več tovarnah, da so dobili manj kuvert kakor je glasovnic.

Zahtevamo od podjetij, da takih manipulacij ne dopuste v svojih obratih. Predsednike krajevnih volivnih odborov prosimo, naj ne puste teptati volivne pravice na tak način. Somišljenike prosimo, da nas o vseh sleparijah obvestijo, da naznanimo take ljudi državnemu pravdnistvu.

Glasovnice brez štamplije.

Včeraj popoldne je dobila neka služkinja na poslovalnici Okrožnega urada glasovnico brez štamplije. Šla je nazaj, naj ji dajo drugo, veljavno. Gospodje niso hoteli ničesar slišati. Zdi se, da je to nov zvijačen način, kako delavstvo pripraviti ob volivno pravico. Naj bodo oblastva, ki jih to tiče, pozorna. Hočemo, da se napravi temeljito red. Kdor je odgovoren, pride na svoj račun.

Bodite pozorni na agitacijo socialnih demokratov!

Tole pismo dobivajo od socialnih demokratov tudi naši somišljeniki: »Ker se želimo v nujni zadevi z Vami razgovoriti, Vas uljudno vabimo, da se zglasite v soboto 16. jan. ali v nedeljo 17. jan v prostorih Strokovne komisije v Šelenburgovi ulici 6-II., kjer Vas bo čakal naš zaupnik. To pismo prinesite s seboj! V nadi, da se našemu vabilu v lastnem interesu zanesljivo odzovete, Vas pozdravljamo: Strokovna komisija za Slovenijo. (Brez podpisa.)

Naš somišljenik je šel res, ko je dobil to pismo. G. Golmajer mu je rekel, naj gre s tem pismom k poslovalnici in da bo potem gotovo dobil kuverto z glasovnico. »Če to pokažete, Vam ne bodo delali sitnosti.«

Priobčujemo to iz dveh razlogov: Prvič, da vedo naši somišljeniki, da so ta pisma od socialnih demokratov, drugič pa, da se vidi, da hočejo drugim sitnosti delati, kakor opazamo vsako uro. — Ali bo krajevni volivni odbor dopovedal uradnikom OUZD, da naj bodo v uradih samo uradniki,

Korajža velja!

»Jutarnji list« **poroča, da je v Sloveniji 70.000 volivcev za Delavsko zbornico in da je med temi 30.000 Radičevcev. Prvo je precej res, drugo je seveda za smeh in kratek čas. — Naši somišljeniki bodo dobro vedeli, kje imajo opraviti z agitatorji iz vrst bivših samostojnih kmetov.**

Pozor služkinje!

Včeraj so razposlali socialni demokratje vsem služkinjam neki »Ženski list«. Ta list je

popolnoma socialističen in protiverski. Bodite torej pozorne! Skušajo begati krščanske služkinje, nič drugega. Z listom v koš.

Obenem opozarjamo, da je predsednica naše Poselske zveze Marija Rakovec čisto druga, kot pa je ona, ki je na listu podpisana.

Za danes popoldne sklicujejo socialni demokratje služkinje na sestanek k »Lloyd« **in »Zlatorogu«. Vedite, da vabijo socialni demokratje. Nikoli se niso menili za služkinje, danes, ko rabijo njih glasove, jih vabijo na sestanek. Kako vzbude volitve tudi v socialnih demokratih ljubezen — ne do delavcev — ampak do glasov. Nobena naša služkinja ne sme na te sestanke.**

Kaj boste dosegli s sleparijami in nasilstvi?

Na vsak način bi radi socialni demokratje, ki jih je PP režim posadil na stolce v Delavski zbornici, tam ostali. V silnih skrbih poskušajo vsa sredstva. O sleparijah govorimo na drugem mestu. Vsa težka skrb, ki leži kot mora na sodrugih, pa se kaže iz včerajšnje »Delavske politike«. Neprikrito zagovarja strahovanja, ki jih uprizarjajo razni suroveži nad mlajšimi delavci in ženskami. Ni dovolj da goljufajo delavstvo za volivno pravico z volivnim redom, niso zadovoljni s sedanjim terorizmom, ampak dajo spodbudo še za nadaljnja nasilja. Gospoda iz socialističnega tabora s tem svojih silnih skrb za izgubo Delavske zbornice prav nič ne prikriva, kaže pa odkrito, da bi ji bil ljubši vladni komisar v Delavski zbornici kot pošteno voljeni delavski zastopnik!

Nezaslišano izsiljevanje volivnih kuvert.

Iz Hrastnika nam poročajo: Dne 15. jan. zjutraj so pri izplačilu pri rudniku v čakalnicih delili volivne kuverte za volitve v Delavsko zbornico. Zaupniki socialistov so koj zastražili izhod iz čakalnice, v čakalnico pa poslali nabiralce glasovnih kuvert. Komaj ko je rudar dobil glasovnico v roke, ga je koj obstopila gruča socialistov, naj jim izroči volivno kuverto. Ako se je otresel prvih, ga je že druga družba napadla, tako da je le s težavo kateri odnesel glasovnico domov. Tako je n. pr. France Kmet, vozač, prišel po plačilo za sebe, svojega brata in za očeta. Dobil je tudi za vse tri glasovalne kuverte. Toda komaj se je obrnil, mu je že eden socialnodemokratskih agitatorjev odvzel vse tri kuverte in to brez podpisa lastnikov teh glasovnic. Posebno nasilen je nekdo, ki je glasovnice delavcem kar iz rok vlekel. Po izpovedi Bernotovca T. so nekatere kuverte kar odvzeli in sami podpisali. To so samo nekateri slučaj, ki smo jih navedli, enakih je bilo pa še več. Ako se je kateri branil dati glasovnico, so kričali za njim. Popoldne pa je bil tu vladni komisar in niso več upali tako postopati.

Teror v Kranju.

Iz Kranja nam poročajo: Različni samostojni demokrati gospodari pritiskajo po znani liberalni praksi tudi na posle ter zahtevajo, da gredo po glasovnice in jih njim izročijo; da ne manjka prikritih in očitih groženj, je uemvno, kdor pozna strankarsko zagrizenost teh ljudi. Posebno lepo je pa to-le: Celo nekatere gospodinje, ki se kažejo verne, hočejo na ta način uplivati na posle. Zelo čudno se mora zdeti, da ti ljudje z nezaslišano in boljše stvari vredno vno sploh podpirajo vse liberalne težnje; a jih opravičujemo: ne vedo, kaj delajo, ne razumejo drugače. Toda poslom kratiti pravico svobodne volitve: ali je to še krščanska pravičnost? Ali je mar posel brezpraven, suženj? Kdor pozna katekizem, bo rekel: ne, in tu ne pomaža noben izgovor, kvečjemu, da se priznajo za — hinavce. Silo komu delati ni krščansko in ni. Zapomnili pa si bomo trgovce, ki agitirajo s terorjem za listo samostojnih demokratov. Seveda se bodo prizadeti opravičevali, zavijali in tajili. Čemu pa storite, česar pozneje v javnosti nečete priznati? — Našim somišljenikom in somišljenicam pa kličemo: Volite po vesti in pameti, a ne priganjačev kapitalizma! Vsak teror in poskus strahovnja naznanite!

Sportni teden

Zimski sport je v polnem razmahu, od vseh psov prihajajo poročila. V Davosu v Švici se vršijo tekme za prvenstvo Evrope v hokeju na ledu. Ko bodo zaključene, bomo povedali izid. V Pontresini v Švici je skočil Norvežan Carlsen s smučmi 63 metrov, itd. — Svetovni mojstri nekaterih drsalnih razdalj so tle: 500 metrov Finec Thunberg 44.7. 1500 m Thunberg 2:23. 5000 m Thunberg 8:43.3. 10.000 m Finec Pietila 18:01.5.

Suzana je okrevala in si nadalje spleta vence zmaga. Kljub temu, da je »nebeška«, je pa tudi zelo zemeljska in praktična. S pariško trdko Jean Paton je sklenila pogodbo, da bo nosila samo obleko te trdko in da bo trdko tudi povsod priporočala. Trdko je za to uslugo seveda bogato honorirala. Ali je to še amaterstvo?

Hoff je že v Ameriki in si je takoj pridobil splošne simpatije. Zmeraj se smeja, je vljuđen in priazen, pa nobene palice ni prinesel s seboj. Si bo v Ameriki eno kupil. Amerikanci ga kar gledajo, ko jim pravi, da skoči 4 metre visoko kar v navadni obleki, če hočejo. Na drugem mestu poročamo o njem in drugih evropskih atletih, ki so šli v Ameriko. O Houbenu smo pa že med tednom pisali. — Angleška lahkoatletska zveza je sklenila z 10 glasovi proti 4, da smejo nemški atleti v Angliji startati, angleški pa na Nemskem. — »Vi ste najčudovitejši atlet na svetu!«, je rekel na stockholmski olimpiadi 1912 švedski prestolonaslednik Indriancu Thorpeju, zmagovalcu v desetboju. Da-

nes je Thorpe 46 let star, pa še zmeraj nastopa in je v izborni formi. — To je atlet! bi lahko zaklicali amerišku tekaču bez saje Rileyu. Včil je lani ameriško atletsko ekspedicio po Evropi, pisal je, računil, preskrboval potne liste in vozne listke, skrbel je za prenočišča, sklepal je dogovore itd., pa je vendar v par tednih potovanja po Evropi 58 krat nastopil in je 56 krat zmagal!

Med tednom smo pisali, da je Rigoulo vnovič premagal Cadinea, a to pol bolj učinkovito kot zadnjič, z 2313 točkami proti 2100. Omenimo: z desno roko je potegnil 100.5 kg (za pol kg manj kakor je njegov svetovni rekord), oboje ročno je potegnil 126.5 kg (1½ kg do rekorda), oboje ročno je sunil 160.5 kg (5 kg), od tal je dvignil do izravnane telesa 271.5 kg, nov svetovni rekord. Poskusi! — Mednarodna tekaška zveza je priznala več novih svetovnih rekordov: Trefny (lahka srednja teža) 83.5 kg sunek z levice; Haas (lahka teža) 97 kg sunek z desnice; Rosinek (perezna teža) 111.5 kg oboje ročni sunek; Schielberg (težka teža) 120.5 kg oboje ročno tezo. Sedaj je na spet Alzin na vrsti. — Nemško atletsko sportno zvezo je zadela velika izguba; 10.000 mark, vse premoženje je imela naloženo pri neti banki v Frankfurtu, in banka je prišla v konkurs.

Carpenier je že šel v Ameriko, delal bo v prvi vrsti za film. Čez poldrugi mesec gresta za njim Paulino in manager Descamps. — Erminio Spalla bo boksal 27. marca s Tirpjem; nekoč se mu je ustavljal 14 rund. Willis se zmeraj posti, preden začne trdo trenirati. Descamps bi rad videl, da bi se Paulino tudi postil, kajti Paulino je prav prvovrsten jezdec, in to veliko stane. — Dempsey in Willisa je manager Fitzimmons dal zavarovati. Če Dempsey 4. julija ne bo mogel nastopiti, bo dobil Fitzimmons od zavarovalnice 300 tisoč dolarjev, za Willisa pa »samo« **150 tisoč dolarjev. — Vdova Sikija je podedovala po možu 750 dolarjev. To v Ameriki ni nič; a ima tudi prav lepega sinčka, štiri leta starega, ki je že v vseh potankostih očetove umetnosti prav dobro podkovan. Pri Sikijevem pogrebu je govoril duhovnik na grobu tele besede: »Krivda naše civilizacije je, da je moral ta mladi Herkul prežgodaj umreti. Iz džungle je prišel k nam, ni mogel sam najti prave poti, in mi nismo nič naredili, da bi mu jo pokazali.«** — V Madison Square Gardenu v New Yorku se bosta tokom februarja udarila Greb in Berlenbach. Dobila bosta 80.000 dolarjev, in sicer zmagovalce 60 odstotkov, premagani pa 40 odstotkov.

Vse polno novih plavalnih rekordov poročajo, zlasti o Borgu in Weissmuellerju. Bomo zapisali, ko bodo potrjeni. — Na amsterdamski olimpiado bo prišlo vse polno japonskih plavalcev, in bo to menda res prava »rumena nevarnost«. Najboljši je 19 letni Takaiši, njegovi uspehi so bili: 100 m 59.4, 200 m 2:17.8, 400 m 5:11.4, 800 m 11:24, 1500 m 21:48.6, 100 m na hrstu 1:16.8. Je torej zelo vsestranski. Tudi drugi plavalci so izborni.

Od 29. novembra 1925 naprej ima avtomobilni rekord na 1 uro Amerikanec Cooper; prevozil je 234 kilometrov, v Los Angeles.

Ameriški zrakoplov R 34 je preletel Atlantik. Španski aviatik Franco ga bo na skušal preplavati v aeroplanu, v februarju. Od Kapverških otokov do mesta Pernambuco v Braziliji bo plaval v mesečni noči.

ZADNJA AMERIŠKA ATLETSKA SEZIJA V ZAPRTIH PROSTORIH.

Pri nas lahka atletika v zimskih mesecih precej počiva, v Ameriki pa ne. Od januarja do maja trenirajo atleti v zaprtih prostorih; sicer je dolžina takih prostorov majhna, večinoma 150 metrov, vendar je treniranje v njih izborna priprava za pravo sezijo, ki se z majnikom prične. V vsakem večjem mestu imajo tovrstne »halls«. Ze leta 1888 so priredili Amerikanci prve takozvane »hall-meetings«, od tedaj naprej se ponavljajo vsako leto. Lani so priredili prvenstvene ameriške tekme »hall-28. februarja v mestu Louisville, dijaki med seboj pa je posebej 7. marca v New Yorku. Tudi v Evropi so sedaj na več krajih začeli prijeti take tekme.

Pomen ameriških prvenstvenih tekem v hall-ah je tem večji, ker so se jih začeli udeleževati tudi evropski atleti. Ze leta 1913 je bil sloviti Finec Kohlemainen v Ameriki, postavil je tam celo vrsto novih rekordov, od dveh milj navzgor. Lani so bili tam Nurni, Ritola in Friggeris, letos bodo nastopili Hoff, Houben, Osborne in Goodwin. Vseled navzočnosti Nurmija je bila lanska sezija doslej najuspešnejša. Amerikanci so imenovali Nurmija »antilopa iz Aboc« **(mesto na Finskem), sleteči Fince, »kralj tekačev«, dirkalni stroje. Koncem decembra 1924 je šel v Ameriko, 6. januarja 1925 je nastopil prvič, 27. maja zadnjič. V tem času je tekal na 19 različnih razdalj, od pol milje (804.5 m) do 5000 m in je zboljal 31 svetovnih rekordov. Rekorder v zaprtih prostorih štejejo posebej, zase, kar je seveda čisto prav. Samo štirikrat ni zmagal; dvakrat je dal svojim nasprotnikom preveč »napreje enkrat je moral v boju z Ritolo vsled žledolnega krča odnehati, resnično premagan je bil samo pri poslovlnem teku od Amerikanca Helffricha; vendar ne pripisujejo temu porazu nobenega pomena, ker je bil Nurni na koncu sezije res že preveč utrujen. Kot oficijelne njegove svetovne rekorde navajajo 1 miljo v 4:12, 2 milj v 8:58.2, 3000 m v 8:26.4; druge rekorde štejejo med znamenite uspehe. Ritola je pa 21 krat »rekordiral«, štejejo mu dva rekorda: 3 milje v 13:56.2, 5000 m v 14:23.4. Amerikanec Ray je zboljal svoj lastni rekord na miljo (4:14.6) kar trikrat in je slednjič dosegel Nurmijev čas 4:12. Doslej ni tega časa dosegel nihče drugi, ne na prostem in ne v zaprtem prostoru, razen enkrat Nurni na prostem, leta 1923 v Stockholmu 4:10.6. Amerikanec Hahn je dosegel na miljo izborni čas 4:13.4. Tisoč yrdov (914.4 m) je pretekel v rekordnem času 2:13.18. 500 metrov je pretekel gori imenovani Helffrich v 1:05.8, kar zastaja za splošnim svetovnim rekordom Lundgreena samo za dve desetinki sekunde itd. Zanimivo pri vseh teh bojih je to, da je prihod Evropejcev poživil staro ameriško gardo, ki se je izborno držala, dočim se ni v zelo številčnem ameriškem naraščanju pojavila nobena nova zvezda. Smo radovedni, kako bo letos.**

POSODO

razne kvalitete in barve dobili najceneje pri trdk

Stanko Florjančič

trgovina z železarno
Ljubljana, Sv. Petra c. 35

Ne pozabite,

da bo 25. januarja t. l. v vseh prostorih Narodnega doma jubilejni

V. TRADICIONALNI TATJANIN VEČER
Zveze ruskih akademikov.

KONCERT.

ELITNA ZABAVA.

Dnevne novice

★ Zupanska zveza v Ljubljani vabi odbornike in člane, da se udeležijo v čim večjem številu pogreba g. Fr. Ceraja, tovarnarja v Domžalah, ki je bil mogočeten marljiv član odbora naše zveze, ki mu ohrani blag spomin. Pogreb bo danes ob 4 popoldne.

★ Ilustriranega Slovenca letnika 1925 se dobe posamezne številke še v nekaterih izvodih. Popolnoma so pošle štev. 5, 16, 32 in 33 in torej z njimi ni mogoče več postreči. Celotnih letnikov 1925 ne moremo oddajati toliko časa, dokler ni ugotovljeno, koliko izvodov bomo rabili za nagrade.

Imenovanje umetnostnih referentov. Kakor smo poročali, se namerava umetnostni oddelek v prosvetnem ministertvu ukiniti odnoso z združitvijo s kakim drugim oddelkom v tem ministertvu. Ako se to zgodi — poročajo iz Belgrada, se ustanovita pri velikozupanskih oblasteh v Zagrebu in Ljubljani mesti za umetnostnega referenta, ki bi bila podrejena neposredno prosvetnemu ministru.

★ Popis ponarejenih tisočdinarskih bankovcev. Tisočdinarski bankovci, ki jih je ponarejevala v velikih množinah družba falsifikatorjev, so bili ponarejeni v dveh vrstah. Druga vrsta se je bolj posrečila, kot prva. Obe vrsti sta natisnjeni z močnimi, krepko odsevajočimi barvami na papir, ki je malo debelejši, kot oni pravih bankovcev. Pri prvi vrsti bankovcev so na sprednji strani spodaj rumena mesta, posebno okoli številke 1000, precej zamazana. Lasje sv. Jurija so zamazano-rudeči. Zmajovo žrelo je na pravih bankovcih močno rudeče, na ponarejenih pa zelo slabo, skoro belo. Nejasnost risb na ostalih delih slike je sploh precej očitna. Okvir je na ponarejenih bankovcih temnejši, kot na pravih. Podpisi imajo debelejšo črto in so natisnjeni z močnim črnolilom. Črke in številke serije in številčne oznake so večje. Na hrbtu bankovca vzbujajo pozornost kmetova kapa, ki je preveč naraj pomaknjena. Na ponarejenih bankovcih nima kmet nobenih brk na pravih pa. Pri desni spodnji obliki, ki predstavlja Zagreb, so zarisane samo trije tiri cestne železnice, med tem ko so na pravem bankovcu štirje tiri. Pri drugi vrsti ponarejenih bankovcev so razlike skoro iste, razen da je zmajovo žrelo v nasprotju z bankovcem prve vrste, skoro ravno tako močno rudeče, kot na pravem.

★ Zaključitev loterije dijaškega podpornega društva. Vse razprodajalce naših srečk, kakor tudi p. n. podjetja, društva in privatnike, ki smo jim poslali srečke v razprodajo, ozir. nakup, vljudno prosimo, da se ravnajo po sledečih navodilih: 1. Preostale srečke vrnite tako, da bodo vsaj do 24. jan. t. l. oddane na Vaši pošti. Srečk, ki bi nosile na ovoju poznejši poštini datum kot 24. jan., ne smemo več sprejeti, ker ne sme biti na dan zrebanja nikjer več nerazprodanih srečk v obtoku. Take srečke se bodo smatrale za prodane, oziroma kupljene od tistega, ki so mu bile poslane. 2. Denar za srečke odpošljite istotako do 24. jan. t. l. po poštini položnici, oziroma ga izročite našemu poverjeniku. 3. Srečke, ki do 24. januarja t. l. ne bodo plačane, so razveljavljene in nanje odpadlih dobitkov ne bomo izročili. 4. Vse preostale srečke naj se odpošljejo naravnost na naslov: Dijaško podporno društvo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5, to velja tudi za tiste, ki so prejeli srečke od drugod n. pr. iz Celja ali Maribora. Da nagradi kupovalce svojih srečk, je društvo povečalo število dobitkov od 1041 na 1266. Skupna vrednost dobitkov je sedaj 127 tisoč 250 Din. Naročila bo odbor izvrševal še do 24. t. m. do 12 popoldne — Odbor DPD.

★ Osemdesetletnico rojstva bo obhajal v tork 19. t. m. v krogu svojih ožjih sorodnikov in prijateljev pri svojem sinu-zupniku v Strugah na Dolenjskem g. Anton Orehek. Bil je svoj čas kot posestnik v Krasah pri Morav-

čah dolgo vrsto let občinski odbornik in član kraj. šol. sveta občine Moravče. Vedno je bil zaveden član SLS. Pri zadnjih dveh volitvah v narodno skupščino se je dal skoraj dobesedno prinesiti na volišče, ker so mu noge že zelo odpovedale, dasi je sicer duševno in telesno še dokaj krepak. Ni odnehal, da so mu prijatelji napravili to uslugo. »Morebiti bo ravno moj glas pripomogel, da bo naš ljubi gospod Korel (t. j. g. narodni poslanec K. Škulj) izvoljen.« Bog ohrani dobrega starčka še mnogo srečnih in zadovoljnih let!

★ Sprememba poštnega okoliša pri poštah Studenec pri Ljubljani in Turjak. Dne 1. januarja 1926 so bili izločeni iz okoliša pošte Studenec pri Ljubljani kraji Visoko Zapotok in Kurešček in prideleni pošti Turjak. Pri pošti Turjak pa je od tega dne uvedena ob torkih, četrkih in sobotah selska dostava po vaseh Črtež, Zapotok in Visoko.

★ Izprememba poštnega okoliša pri pošti Sodražica. Dne 1. januarja 1926 so bili izločeni iz okoliša pošte Sodražica kraji Črnce, Breg, Perovo, Pogled, Zadniki in Avčiji, iz okoliša pošte Velike Lašče pa kraj Grebenec. Vsi ti kraji so zdaj prideleni pomožni pošti Sv. Gregor v okolišu pošte Ortnik.

★ Popravila se pomota. V št. 10. t. l. od 14. jan. smo poročali, da je bil France Korčec, sedlar v Zagorici obsojen v Radovljici na 4 dni zapora in povračilo vseh stroškov. Kakor izvemo od njegovega pravnega zastopnika, pa to poročilo ni bilo točno, ker je bil Korčec obsojen le na Din 200 densne kazni in šele v slučaju neiztirjanja na 4 dni zapora.

★ Bedno stanje nas sili da naprosimo tem potom vsa društva v Sloveniji, da se spomnijo bednih, slepih pri svojih prireditvah. Nadejamo se, da se nas bodo spomnila v večji meri kot doslej. Za vsak najmanjši dar bomo hvaležni. Podporno društvo slepih, Wolfova ulica 12. Na željo pošljemo položnice.

★ Huda zima se nam obeta. Po toplih božičnih praznikih je naenkrat pritisnil hud mrz, zapihala je ostra burja in nam prinesla obilico snega. V Ljubljani ga imamo že skoro pol metra, po deželi, zlasti na Corenjemskem, leži ponekod že meter debelo. Priznani vremenski preroki pravijo, da bo dolgo obležal. Človek ne gre rad pri takem vremenu iz tople sobe, če nima važnega opravka. Tak opravke je n. pr. če gre kup t. srečke dijaškega podpornega društva, za katere je že zadnji čas, ker bo zrebanje že 24. januarja.

★ Iz usode naših služkinj. V Zagrebu se je vrgla z balkona v II. nadst. pju 15letna služkinja Marija Brgles, doma s Stajerskega. Obvisela je težko poškodovana na balkonu I. nadstropja od koder so jo rešili in prepeljali v bolnico. V smrt jo je gnil strah pred policijo, s katero so ji grozili njeni gospodarji; zmanjkal je bil namreč v hiši gospodarjev zlati ščipalnik in sum je padel na dekleta. Morda po krivem?

★ Čudno kako vpliva oblika na okus! Vse vrste Pekatet se izdelujejo iz enakega testa. V okusu j pa velika razlika med makaroni, špageti, rezanci in drugimi nebrojnimi vrstami, ki jih tovarna izdeluje. Poskusite tedaj različne, da si izberete prave za Vaš okus.

★ Zlatnik v milu Zlatorog so našle: Jožefa Rakovec v Podbrežju, Marija Grčar v Hrastniku, Tina Podlesnik v Zagorju, šivilja Nada Možina, Dobračev in Ana Novak v Mekotnjaku.

★ Pri ljudeh ki trpe na utrujenosti, po bitosti ali so nesposobni za delo, povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica prosto kroženje krvi in zvišano moč in veselje do dela in misli. Odlični kliniki dokazujejo, da je Franz-Josef voda odvajalno in omejevalno sredstvo odlične medicinske veljave. Dobiva se v lekarnah in drožerijah. 5213

★ Italijanske knjižnice. Italijanska vlada hoče po dalmatinskih mestih poleg ljudskih šol ustanoviti sedaj tudi italijanske knjižnice. Knjige za te knjižnice so začeli v Italiji zbirati povodom znanega dogodka v Šibeniku, ko so dali odstraniti benenškega leva.

★ Pri Ikternu Katarrhalis zlatenica 2—3 čase dnevno vroče Radenske vode!

★ Novi tečajji za strojepisje, slovensko in nemško stenografijo ter knjigovodstvo se začnejo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru dne 3. februarja t. l. Pojasi in prospekti v trgovini s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

★ Čajanka čajne mešanice se že dobijo. Zahtevajte jih povsod. Prodajajo se v korist Jugoslovanski matici.

★ Baržun šamet — za večerne toalete in svila v vseh barvah samo prvovrstni izdelek. Kamgarn, sukno, ševiot samo kvalitetno blago pri Lenasi & Gerkman, Ljubljana.

»Buddha« čaj je okrepčilo, v sto slučajih ozdravilo, pijete trkrat ga na dan, zdrav, vesel boš in močan!

Naše planine.

(Krasni posnetki amaterjev T. K. Skale.)

Danes dopoldne ob pol enajstih priredi v Elitnem kinu Matica »Turistovski klub Skala« predavanje s skioptičnimi slikami, ki bodo širšemu občinstvu pokazale vso lepoto naših gora in planin. Slike so z velikim trudom in skrbno izdelali foto-amaterji T. K. Skale, ki tvorijo poleg smučarske sekcije najmočnejši odsek kluba. Turistovski klub »Skala«, ki letos praznuje petletnico obstoja, si je predvsem nadel nalogo tako svoje člane, kakor vse naše obiskovalce planin vzgojiti k čim lepšemu umevanju planinstva. Hoče predvsem z agilitnostjo svojih članov in razširjanjem planinskih lepot v slikah pokazati tudi na notranjo vrednost, ki naj jo ima planinstvo za človeka. Zato je hvalevredno, da stopa s tem svojim predavanjem pred širšo javnost. Kdor ve, s kako težavo je združeno izdelovanje lepih planinskih slik, bo vedel ceniti prizadevanje kluba. Večkrat je večdnevni trud zajeti pripravno sliko zaman, ko lahko najugodnejšo pozicijo pokvari megla. Znano je pa tudi, da so pozimi v alpskih prizori, ki jih mogoče vjame na ploščo srečni smučar-fotograf le enkrat v življenju. Najlepše posnetke je amaterski klub »Skale« izdelal v diapozitivih, ki se bodo predvajali danes ob pol 11 v kinu Matica. Slike bo opisoval g. Vinko Zor.

Ljubljana

○ Vse pristaše našega gibanja in prijatelje krščanskega delavstva prosimo, naj povsod poučujejo. Berite navodila v današnjem »Slovenec«. Opozarjajte na sleparije nasprotnikov.

○ Gospodinjje prosimo, naj ne ovirajo služkinj, da morejo izvršiti svojo dolžnost. Izročite jim izkazila, če jih same nimajo, kakor poselsko knjižico prijavi list in druge.

○ Inspektor artiljerije gosp. general Drag. Stojadinović in soproga dne 20. t. m. ne sprejemata.

○ Svetosavka beseda bo letos, kakor pretekla leta, zopet v Unicu dne 27. januarja. Vabila po pošti. Program bo v kratkem objavljen.

○ Izročitev častne diplome. V soboto 16. t. m. je izročila deputacija odbora ljubljanske sekcije Proforskega društva svojemu bivšemu predsedniku ravnatelju dr. Korunu častno diplomu, umet. delo prof. Koželja, v izraz hvalečnosti za zasluge, ki si jih je pridobil dr. Korun za proforsko stanovsko orga-

nizacijo. Dr. Korun je bil šest let predsednik ljubljanske sekcije prof. društva in se je kot predsednik odlikoval po isti nepristranosti in stvarnosti, po kateri je bil znan kot predstojnik in kot učitelj. Mnogo je pripomogel k temu, da so v našem proforskem stanu vladale tudi v politično kritičnih časih razmere, vredne stanu z akademsko izobrazbo. O tem smo svoj čas obširneje poročali. Dr. Korun je ginjen sprejel ta izraz hvalečnosti priznanja.

○ Predavanje v Rokodelskem domu. Jutri bo imel v dvorani Rokodelskega doma predavanje o obrtnem delavskem pravu izvedenec. Vse postave in odredbe, ki jih mora obrtnik-mojster ali pomočnik poznati, da napreduje svoji obrti, nam bo predavatelj raztolmačil lepi prikupni obliki. Vstop k predavanju je prost. Pričetek točno ob 8 zvečer.

○ Najstarejši krojaški pomočnik v Ljubljani g. Anton Dežnauk, dolgoletni pomočnik pri g. Fr. Sarku in prvi pomočnik pri g. Jerneju Ložarju, praznuje danes svoj osemdeseti god. Možu poštenjaku in zvestemu našemu somišljeniku iskreno čestitamo s željo, da bi mu Bog dal še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

○ Občni zbor Slov. kat. akad. starešinstva bo v nedeljo, 24. t. m., ob 10 dopoldne v Akad. domu z običajnim dnevnim redom. Predloge je treba poslati 3 dni preje društvenemu odboru. Predsednik.

○ Zrebanje elektrone loterije Mladinskega doma se bo vršilo v nedeljo 17. januarja ob 2 popoldne v Mladinskem domu. Srečke se bodo prodajale še pred začetkom zrebanja istotam.

○ Krekova presveta. Zveza uradnic in trgovskih nastavljenk, ima jutri v ponedeljek 18. t. m. svoj letni občni zbor ob pol osmih zvečer. Pred občnim zborom zanimivo predavanje g. Gabrovskega. Prosimo, da se ga vse članice gotovo udeležite in pripeljite s seboj še druge.

○ Potrebno društvo Marijine bratovščine v Ljubljani opozarja vse svoje člane na občni zbor, ki se vrši danes popoldne ob 3 v Ljudskem domu.

○ Umrli so v Ljubljani: Fran Kavčič, magistratni pisarniški ravnatelj, 38 let. — Marija Adamič, narednikova hči, 3 leta. — Frančiška Hace, hči dninarice, hiralica 22 let. — Marija Seme, zasebnica, 76 let. — Mihael Markovec, vrtnarski delavec, 62 let. — Neža Galuf, hiralica, 36 let. — Marija Osredkar, zasebnica 76 let. — Anton Zajec, delavec, 25 let.

○ Gibanje prebivalstva splošne bolnice v Ljubljani: Rojenih 1070. Od teh mrtvorojenih 61; ljubljanskih 390; nezakonskih 270; moškega spola 547, ženskega 523. — Umrlih 808 oziroma 747 (mrtvorojeni odšteti). Od teh: ljubljanskih 238, sploš. bolnica 448, umorilnica 40, otroška bolnica 106, hiralnica 89, Jožefa 89.

○ Sejem ja kozuhovino v Ljubljani. V ponedeljek dne 25. januarja se vrši v Ljubljani v prostorih ljubljanskega vzorčnega velesejma tradicionalni detajlni sejem za kozuhovino. Zbrali se bodo kupci in prodajalci — lovci iz vseh krajev naše domovine. Lovski plen se bo prodajal po komadih. Istega dne pa bo na prostoru velesejma sprejemala kozuhovino vse vrste tudi Lovska zadruga z upravo velesejma. Zbrana kozuhovina se bo sortirala in neaj tednov kasneje dražbenim potom prodajala inozemskim in večjim domačim kupcem. Sprejemale se bodo posamezne kože od lovcev in večje event. že sortirane partije od trgovcev s kozuhovino. Uprava velesejma z Lovsko zadrugo je sprejela od zakupnikov lovšč v prodajo že večje število raznovrstnih kož. Vendar pa je količina še premajhna, da bi se povabili inozemski kupci v Ljubljano. Zaradi tega se je sklenilo prirediti najpoprej to je 25. t. m. običajni kožni sejem s prodajo v detajlu, istčasno pa se sprejemajo na velesejmskem prostoru še nadaljne kože v svrhu kasnejše organizirane prodaje na veliko.

Daniolo:

Poklic igralčev.

V moji mladosti me je učil Louis Chernitz, Novomeščan, ki je imel najlepše šanse, da bo sprejet na dunajsko dvorno gledališče; pa je bil nesrečnež povožen na levi nogi od lokomotive, — da je pogravitel zakon vsakega izvršujočega umetnika, da se predvsem popolnoma seznani z delom, katerega se je lotil, da se uživi v milje onega časa, v katerem se igra predstavlja, in da okuša poznati mišljenje in hotenja onih ljudi, s katerimi je v dejanski zvezi v igri. In šele iz te poglobitve je mogoče ustvarjati svojo vlogo in ji dati temeljno podlago.

Rekel je: srečen sem, da morem vsaj svoje študije prenesti na človeka, ki je bolj srečen od mene, ki je zdrav in rojen igrallec.

S kakšnim navdušenjem je razlagal marsikatero poletno noč po tivolskem parku sadove svojih triletnih študij na Dunaju! In ni imel nihče zvestejšega poslušalca in bolj radodnoga učenca, kakor sem bil jaz.

Mnogokrat so že bledele zvezde na nebu, ko sva se ločila. In njegovi nauki so se mi utisnili globoko v dušo.

Bil je čas, ko je cvetela Comédie larmoyante po vseh gledališčih, ko je bil v modi še

koturn, ko so imeli igralci za prvi pogoj znanost govora in deklamacije.

Okolo 70. leta v prejšnjem stoletju je vzdrževala dolgo dobo na vseh gledališčih repertoar Charlota Birch-Pfeiferjeva, rojena v Stuttgartu 22. junija l. 1800., umrla 2. avgusta 1868., igralka in pisateljica, ki je dramatizirala celo vrsto romanov.

Pri nas se je uprizarjala nešteto krat nje Lowodski sirota, Mesto in vas, Cvrček in Nasledki skrivnostne prispege.

Leta 78. smo uprizorili ponovno dramo Nasledki skrivnostne prispege. Igral sem po Schmidu veliko ulogo Valentina. Za to vlogo sem se vestno pripravljval in skušal sem napeti vse igralske sile, da dosežem smotreni višek te vloge! Vloga Valentina pa je zahtevala tudi vestnih študij in moj režiser I. Gecelj mi je pomagal z ljubeznijo dovesti to vlogo do zaželjenega cilja, saj je bil moj učitelj in z veliko skrbjo me je hotel vzgojiti za prve ljubimiske vloge.

To je bil velik govor, neka povest, dolga šest in pol strani, ki je višek tretjega dejanja, za katero sem vadal svoj gibki organ kakor pianist klavijaturo, da je nisem več igral, nego živel in užival. Saj je bilo treba vložiti v to vlogo strast, ljubezen in obup. Mnogo mi je pa pripomogel tudi moj neugnani temperament.

In tisti večer sem hvalil Stvarnika, da mi je dal vse zmožnosti za to kreacijo; glas, ki je šel kakor veter preko rožnatih poljan, ki

je ganil vsako cvetko, da je pokimavala in pripogibala svojo roso glavico. In povest samo, ki mi je segala tako globoko v dušo, sem presadil v srce občinstva, ki je z manjši čutilo, drhtelo in se solzilo.

Tedaj sem se čutil blaženega in dovršenega v svojem poklicu.

Igralec poseduje tako fin čut, da ve, kdaj je zgrabil pravo struno na svoji harfi in pravi ton, ki spaja dušo občinstva z njegovo, da ga dviga preko vsakdanjosti in mu odpre vse tajne celice srca ter dvigne poslušalca do vzvišenosti človečanstva.

Ali ni to blaženstven poklic?

In občinstvo se skaže hvalečnega, vzhičeno te pozdravlja, z občudovanjem in žarečimi pogledi te spremlja, koder hodiš, saj dober igralec uči ljudi, da umevajo drug drugega, da pogledajo v tajnostne globine življenja, da odkrijejo v sebi svoj boljši jaz, — da ljubijo in odpustčajo.

Pisemce iz Rima.

Rim, 13. januarja 1926.

Misijonsko razstavo je papež formalno zaključil v nedeljo 10. t. m. ob navzočnosti 20 kardinalov, dvora, dipl. zbora in rim. patriarha. Razstava pa ostane odprta še nekaj mesecev, toda le dva dni v tednu, v četrtek in nedeljo. Nato se razstava v omejenem obsegu prenese v novoustanovljeni Misijonski muzej v 3. nadstropje lateranske palače.

Prefekt Propagande, kard. van Rossum, je s kratkim govorom pozdravil papeža, na kar je Pij XII. odgovoril, zahvaljujoč se Bogu in vsem, ki so pripomogli razstavi do tako lepega uspeha. Sto in stotisoči ljudi iz celega sveta, različnih ver in idej je moglo občudovati živi dokaz vesoljnosti katoliške Cerkve, njenega reda in enotnosti discipline ter ogromno religiozno kulturno in socialno delo, ki je vrše katoliški misijoni v vseh delih sveta. Misijonska razstava, je rekel papež, je bila kakor velika knjiga iz katere more vsakdo čitati, kakor velika šola, kjer se podaja nazorni pouk. Da se zahvali onim, ki so imeli toliko truda z razstavo, hoče osebno razdeliti vsem diplome in svetinje. Diploma predstavlja v perspektivni oddaljenosti kupolo svetega Petra, gledano izpod arhitektonske na orientalni slog spominjajočega slopa, s spodaj tiskano laško dedikcijo. Svetinja ima na eni strani doprsni relief sv. Očeta na drugi zemeljsko oblo s križcem in okrog latinskimi napisom. Razdeljevanje je trajalo približno eno uro. Ustanovitev Misijonskega muzeja v Lateranu se javlja s posebnim Motu proprio, katerega so ob tej priliki prečitali.

Po dveh tednih toplega vremena je v torek, 12. t. m., pritisnil občuten mrz in v noči na sredo je zapadel prvi dva prsta debel neg. Zjutraj se je Rim zbudil pod lahko sneto odejo, ki pa tekem celega dneva ni izginila. V četrtek je nastalo zopet lepo vreme. Snega ni več.

1. Dnevi slavi 20. januarja t. l. petdesetletnico svojega umetniškega delovanja na ouru.

Fotografski telje »Viktor« se je preselil v lastno poslopje v Knafjevi ulici št. 4. Več med oglasi.

Na pomoč revni družini. Primorana sem, da se obračam na usmiljena srca za pomoč in podporo v skrajni sili in bedi. Moji mi je obolel, nimam nobenih dohodkov, povrh pa še 16 mesecev starega dečka. Oba sta izročena moji skrbi in negi. Jaz sirota pa sem brez vseh sredstev. Usmiljena srca, pomagajte, tri bitja umirajo v bedi. Darila sprejme uprava »Slovenca« pod »Nužno pomoč«. Na zahtevo pove uprava Slovenca tudi naslov.

Odpeljana sta bila (ali sta se izgubila) dva bela dolgodela fokteriera. Pes ima dolg gobček, prikrasjen rep, črna ušesa, črnorjavo obrobljene oči; psica pa krajši gobček, po živu nekaj večjih črnih lis. Kdor bi vedel za ta dva psa, naj javi osebno ali pismeno proti nagradi na naslov: Ljubljana, Dunajska cesta 31.1, desno.

Aretacija nevarnega vlačugarja in vlomilca. Že v sredo, dne 13. jan. se je posrečilo ljubljanski policiji, da je prišla jako nevarnega postopača in vlomilca, ki je izvršil celo vrsto predrznih vlovov in tatvin in ki je kradel vse, kar mu je prišlo pod roke. Glavni stan aretirane in njegove družbe je bil v nekem paviljonu na ljubljanskem velesejmišču. Prišlo pa je do aretacije takole: Neki neznanec je prodajal razne sumljive predmete po mestu. Ti predmeti so bili zaplenjeni in kupci so natančno opisali prodajalca. To je bila prva sled, ki jo je dobila naša policija. Po tem opisu so začeli poizvedovati naši policijski agentje in posrečilo se jim je, da so dosegli dober plen. V prostorih »Ljudske kuhinje« so aretirali brezposelnega delavca, pravzaprav postopača, ki se je izdajal za brezposelnega delavca, in ki je bil podoben opisu prodajalca sumljivih predmetov. Pripeljali so ga takoj na kriminalni oddelek naše policije, kjer so moža malo natančneje ogledali. Po daljšem obotavljanju se je vložinec končno udal in je priznal celo vrsto vlovov in tatvin. Svojih tovarišev in tovarišice pa mož do sedaj še ni izdal. Aretirani je 30letni postopač Karl Murko doma iz Vintarovec pri Ptuj. Mož je priznal do sedaj pod pritiskom dokazov sledeče vlogo: Dne 1. oktobra lani je vlomil v garderobo športnega kluba »Primorje« na Dunajski cesti, kjer je ukradel več moških in ženskih športnih oblek v vrednosti 600 Din. Po tem posrečenem vlovu je poskušal mož še enkrat svojo srečo in je res zopet odnesel s svojimi pomagači kar za 14.000 Din razne obleke in čevlje. — V prvih dneh novembra pa je vlomil — vse to prizna sam — v paviljon trgovine z delikatesami tvrde M. Dörfel na ljubljanskem velesejmu. Tam je ukradel vse žarnice in lestence skupni vrednosti 1500 Din. — Koncem novembra je vlomil njegova družba v barako pri zgradbi elektrarne v Mostah. Vlomilci so se nadejali, da bodo dobili tam denar. Ker pa lopovi tega niso dobili, so pobrali tesarske in mojstru Jakobu Hercelju iz Vodmata za Din 600 raznega tesarskega orodja. — V noči na 20. decembra pa so udrli v neko hišo v Založkarjevi ulici. Odnegli so veliko zeleno stensko plišasto preprogo in pa nekaj perila in skupni vrednosti Din 800. Glavni vodja družbe je bil aretirani Murko, ki je izvršil največ tatvin sam in so mu drugi samo pomagali odnašati, za kar jih je Murko primerno nagradil. Koliko je pokradel še drugih stvari, do sedaj še niso doznali. Mož je stanoval s svojo družbo v paviljonu Dolenjskih in bizelskih vinogradnikov. Tam so pokradli vse steklenice in kozarce, pipe, skafje, zamaške lonce in pa 10 žarnic in o popili cel sod vina. Napravili so preko 8000 dinarjev škodo. Tam so si napravili tudi udobna ležišča, kjer so ponočevali, jedli in popivali in skrivali drugod pokradeno blago. Ko so izsledili njihovo taborišče, je bil sod že prazen, okoli pa je ležalo polno razbitih kozarcev in steklenic. Preiskava je ugotovila, da je Murko prodal meseca novembra nekemu pekovski vajuču v Vodmatu športno čepico in nogometne čevlje in pa razne električne predmete. V nekem izkuhu v Florijanski ulici je prodal 40 steklenic in kozarcev. Orodje, pokradeno v baraki v Mostah, je prodal baje nekemu neznanu. Vse to je bilo zaplenjeno in kupci so natančno opisali kot prodajalca aretirane Murka. Pri njem so našli ob priliki aretacije dve telovadni črni triko obleki, o katerih se še ne ve, čigave so in pa nekaj denarja. Aretirani Murko je skrajno zvit, pretkan in predrzen človek in je bil že več kot dvajsetkrat kaznovan radi tatvine in goljufije. Pravi, da je bil mornar in da se je klatil že po vsem svetu. Baje je že celo v Indiji in Bog zna kje povsod. Vse kaže, da je napravila policija izboren plen in rešila družbo skrajno predrznega in nevarnega vlomilca. Njegovi tovariši, ki so se pravčasno umaknili, še niso znani in jih tudi noče izdati. Po zaključku zaslišanja se je mož odrezal: Gospodje, jaz sem nedolžen, usojeno mi je, da moram biti vedno zaprt, če delam ali ne in če kradem ali ne.

Maribor

»Jugoslavija prihaja« je bilo predavanje g. dr. Korošca na XV. prosvetnem večeru Prosvetne zveze v Mariboru v Zadrugno-gospodarski banki. Bili smo izmed redkih, ki smo imeli priliko slišati zgodovino, izpovedano po tistih, ki so je delali. Predavanje, podano objektivno zgodovinsko, nam je obnavljalo dogodke, ki so se ob času prevrata hitreje podili kot misel. Nad vse zanimivi so bili podatki zadnjih utripov umirajoče avstrijske monarhije. In ko je g. predavatelj povedal: »Cesar Karl se je naslonil na svojo pisalno mizo in je bridko zajokal, jaz pa sem brez besede odšel...« je bila v dvorani tišina brez diha: Stoleti so se zgrudila in nova doba se je rodila. — Nato nam je podajal dogodke od septembra do decembra l. 1918. Bili so to dnevi, ko je naš narod visel na gospodu predavatelju dr. Korošču kakor zbežan otrok pri dobrotnem močnem možu. Ne iz ugovorov podajanja in ne iz zgodovinskih podatkov ni stopala ta resnica vidno na plan, a poslušavci smo čutili, da je tako. Občutenje samosramovanja slovenskega greha nesloge se nas je ob spominu na Genevo in genevski protokol mimohite polotilo. A ob sklepu, ko nas je dvignil kot nekoč ob deklaraciji: »Dvignite glave« —, je prišla njegova mož nad nas in zaupamo kakor on v lepše zarje domače države. — G. predavatelju je bilo občinstvo, ki je napolnilo dvorano, iskreno hvaležno za zgodovinsko stvarno sliko iz dnevov ustvarjanja naše domače države.

Smrtina nesreča pod sodom vina. Mlad delavec Franc Korošec je valil v klet vinskega trgovca Fr. Glušca sod vina. Ker ni čakal na pomoč in je hotel delo sam opraviti, ga je sod spravil iz ravnotežja, da je onemogel vznak. Sod se je zvalil preko njega in ga tako težko sunil, da je, četudi takoj prepeljan v bolnico, vsled težkih poškodb umrl.

Roparje sredi ceste je priglasi nekdo na policiji. Roparji so bili baje zelo originalni: vljudo zahtevali denar, ga vzeli iz denarnice, ki so jo vrnili, in mirno dalje odšli.

Sobno streljanje je vpeljalo slov. lovsko društvo za svoje člane v Mariboru v zgornji dvorani restavracije Pečnik.

Zahvala. Vsem, ki so se našemu svojočasnemu pozivu odzvali in se z večjim ali manjšim darom spomnili »Slomška«, društva mariborskih bogoslovcev, kličevo prisrčni: Bog plačaj! — Predsednik.

Streli na naše gospodarske ustanove. Mariborski »Tabor« prav rad takole pozabi na ono splošno naziranje, da se pri gospodarskih vprašanjih govori le gospodarsko — stvarno, ne pa tudi — s prikritim političnim namenom, škodovati gospodarskim ustanovam druge stranke. Je seveda zato ponatiskoval belgrajske senzacije o Gospodarski in je zdaj izstrelil proti Zadrugi zvezi v Ljubljani. Ker pravi, da je prejel to od več članic, bi bilo prav, da tiste članice Zadrugu zveze javijo svoje mnenje ki ga imajo. Svoji centrali. Kako pride zopet »Tabor« do tega, nam ni skrivnost. Na njegovo žalost pa mu povemo, da tudi tistega enega duhovnika ni med nami!

Celje

Volivce in volivke v Delavsko zbornico opozarjamo na sestanek, ki se bo vršil danes ob treh popoldne po popoldanski službi boji v tajništvo Jugoslovanske strokovne zveze. Vabljeni so vsi, ki čutijo s krščansko delavsko stranko, v prvi vrsti naši delavci in delavke ter služkinje.

Mesto ravnatelja na drž. realni gimnaziji v Celju je prosto. Rok za vlaganje prošnje je bil do 15. t. m. Za to mesto se poteguje tudi profesor na isti gimnaziji g. Mravljak. Pravijo, da je v Belgradu že vse »naštmano«, a se gotovi krogi kljub temu boje, da ne bo šlo gladko od rok. Merodajni politični lokalni faktorji pa menda niso preveč zavzeti za to kandidaturu.

Radi prevelikih davčnih bremen peša celotno pridobitno življenje. Dražbeni oklici že popolnoma pokrivajo deske na okrajnem sodišču. In ni pričakovati, da bi nastopili v doglednem času boljši časi. Ta strah pred groznimi javnimi dajatvami je zašel med kroge, ki so do sedaj veljali kot najboljše situirani. Obrtnik že itak ne more prenašati teh groznih bremen in zato se pri nas širi brezposelnost. Pa tudi industrija, posebno pa lesna, ki je v našem mestu in njegovi okolici v zadnjih letih prav lepo razvila, ne more uspevati, v prvi vrsti iz strahu pred visokimi davki. Zato se ponavljajo pri nas slučajji, ko pričenjajo taki obrtniki odpuščati svoje delavce, zapirati žage in delavnice in čakati boljših časov.

Seja mestnega občinskega sveta bi se po želji finančnega referenta imela vršiti že pred davnimi časom. Obetajo nam, da se bo vršila prihodnji teden. Če bo res!

Ljudsko vseučilišče priredi dne 25. t. m. predavanje, na katerem bo govoril ravnatelj Glasbene Matice g. K. Sancin o predmetu »Glasbena umetnost kot narodna last«. Ob enem razglašajo Ljudsko vseučilišče, da bo v predstojećih dneh razpošiljalo nabiralne pole za članarino, ki znaša Din 12 na leto.

Slomškova tiskovna zadruga bo, kakor upamo, že tokom meseca februarja otvorila svojo trgovino in sicer v lokalni, katerega je dosedaj imela trdka Bunc in drug v poslopiju župnišča Marijine cerkve nasproti magistralnemu poslopiju. Zanimanje za to otvoritev je veliko ne samo v našem mestu, temveč tudi po deželi.

Občinske seja okoliške občine se vrši danes ob deveti uri popoldne.

Vprašanje zidave novega šolskega poslopja bo glavna točka današnje občinske seje v okoliški občini. Kakor znano, se je okoliška občina pritožila proti zidanju šolskega poslopja na Dolgem polju, kjer vsako leto nastopajo poplave. Krajni šolski svet stoji pa z zelo neumljivo doslednostjo na stališču, da

se more le tam in nikjer drugje zidati to poslopje.

Velika žrtev. Celjska posojilnica, Mestna hranilnica in Južnoštajerska hranilnica so ponudile okoliški občini posojilo v iznosu po Din 3.000.000 po 8 odstot. obrestovanju. Sicer je to že precej krasno, a vendarle je znak, da tudi deloma kapitalistične ustanove znajo upoštevati tok časa in se istemu prilagoditi.

Preselitev trgovine. Trgovka Neckermann preseli svojo trgovino s papirjem, ki jo ima sedaj v Kralja Petra ulici, v Prešernovo ulico in sicer v prostore, kjer je bila preje Rascheva trgovina s papirjem, ki je prišla sedaj v konkurz. Tudi se govori, da je ga. Flora Neckermann ponudila za celotno konkurzno maso gospoda Rascha Din 150.000, kar je še precej visoka vsota.

Smrt kot posledica revščine. V petek zjutraj so našli v bornem stanovanju mrtvo približno petdeset let staro služkinjo Elizabeto Kristjan. Imenovana je živela v veliki revščini in ni mogla dobiti nikake stalne službe. Živela je samo od priličnega dela in se udinjala raznim strankam na kratka opravila, najraje proti prehrani. Tako je imela neko tako stranko-dobrotnico, ki ji je dajala vsaki dan obed. Ko ni prišla v petek, kakor običajno, po vsakdanjo juho, se je to družini zdelo zelo sumljivo in šli so pogledat na njeno stanovanje, kjer so jo pa našli ležati na tleh oblečeno in mrtvo. Ubožica je gotovo zjutraj vstala z namenom, da pojde na delo, a se stradana in onemogla je padla na tla in za večno zaspala. Pa še pravijo ljudje, da socialnega skrbstva ni več treba, razun morda diplozijskih fondov in milijonskih ministrskih dokladov za cigarete. Tudi znamenje časa! Za nas pa naj bo ta žalostni slučaj klic in skrajni opomin, da ustanovimo tudi pri nas v Celju Vincencijevo družbo.

Stanovanjsko sodišče bo v kratkem postavljeno pred skrajno težko nalogo. Tekom poslovanja tega sodišča je bilo sklenjenih med tožečimi strankami veliko takih poravnjav, ki so se glasile v tem smislu, da morajo posamezni najemniki zapustiti v mesecih od februarja do maja dosedanja stanovanja in se preseliti drugam? Kam? Stanovanj je sedaj vedno manj razpisanih, vsaki mesec morda po dve do tri. Prosilcev za stanovanja in sicer takih, ki bodo sicer radi izvršljivosti poravnave na cesti, na desetine in desetine. Kaj bodo ti reveži šli spet v vagone ali pa morda v mestni park?

Bajka o neuspešnem delovanju celjskih gasilcev ob priliki požara v Kirbischevi hiši se po našem mestu vedno bolj razširja. Naše mnenje je pa to, da se imamo zahvaliti ravno in izključno celjskim in gabskim gasilcem, da se požar ni razširil in ugonobil ne samo Kirbischeve hiše, temveč tudi celo vrsto sosečnih poslopij. Da hidranti niso delovali in da Sušnica ni imela vsled zime zadosti vode, zato vendar gasilci niso in ne morejo biti odgovorni. Zasluzijo pa polno hvalo, da so kljub velikemu in hudemu mrazu, v katerem je voda v ceveh kar zmrzovala, udušili največjo nevarnost tekem ene ure po nastanku požara. Zgorelo ni ničesar drugega kot streha in podstrešni prostori. Suum cuique!

Respekt tatov se ne ustavlja niti pred redarskim uradom. V torek ponoči so vdrl zlikovci v prostore omenjenega urada in odnesli iz istega pisalni stroj, vreden 4000 Din.

Umrla je dne 14. t. m. v splošni bolnici gdč. M. Guzina, hči sodnega svetnika iz Belgrada. Komaj 22 let stara je prišla v Celje iskat. zdravja, a je žal podlegla zavratni mladinski bolezni.

Osebnost. Gdč. Anica Kurent je premeščena k celjskemu poštному uradu. Dosedaj je službovala pri poštному uradu v Hočah.

Trbovlje

RUDARJI!

Dne 2. februarja t. l. se vršijo volitve v Delavsko zbornico ali volitve v delavski parlament. Za delovno ljudstvo so te volitve skor pomembnejše kot skupščinske ali občinske volitve, zato se mora delavstvo zavedati, kaj je ta delavski parlament, in komu da svoj glas, da ne bo prevaran.

Zastopniki delavstva, ki bodo izvoljeni v Delavsko zbornico, bodo imeli zakonito moč in pravico nastopati v prid delavstva pri delodajalcu, kar morejo zdaj delavci samo po zaupnikih. Na drugi strani bo Delavska zbornica reševala vsa mezdna gibanja in preko Delavske zbornice ne bo mogla nobena stanovska organizacija predložiti zahtev do delojemalcev. Vsaka stavka se bo morala javiti najprej zbornici in v tem slučaju ima zbornica moč stakvajoče tudi oblastnim potom zaščititi. V obče pa bo Delavska zbornica čuvala nad delavsko socialno zakonodajo in bo imela priliko ter moč to postavljajo izpolnjevati, oziroma vplivati na vlado in parlament, da to storita. Po njej in edino po njej bo delavno ljudstvo prišlo do odločilnega vpliva in moči v državi.

Ker so tedaj te volitve tako važne, kaj je nam rudarjem storiti?

Prva naša dolžnost je, da dobimo v roko glasovnico, in če se nam ne dostavi, idemo sami po njo, da jo nato podpisano oddamo do določene časa na določeno mesto, to je v tajništvo Strokovne zveze rudarjev v Vodah. Naša lista nosi ime lista »Krščanskega socialnega delavstva«. To listo bo volil vsak, komur je za znano delovnega ljudstva!

Vsak voli po svojem prepričanju. Zaveden rudar, ki mu je za to, da se enkrat vse slovensko delavstvo in po njem delavstvo v vsej državi združi, da stori enotno fronto delovnega ljudstva na podlagi soc. pravice, ki naj zamenja sedanji krivični kapitalistični stroj družbe, pa ve, koga ima voliti. Vsak zaveden rudar odklanja neumni antiklerikalni boj, pod kojega geslom gredo zdaj v boj od buržuazije zapeljani socialdemokrati, in ko dal svoj glas krščanskim socialistom, ki so za združitev vseh delavcev v borbi zoper nekrščanski velekapitalizem.

Oddajmo vsi zavedni rudarji svojo glasovnico listi krščansko-socialnega delavstva. Rudar.

Boj za trboveljsko občino. Po daljšem presledku so se socialni demokrati toliko oddahnili, da so v svojem listu priobčili članek, tiče se zadnjega shoda neodvisnih socialistov, na katerem so tako hudo pogoreli. Kdor se je shoda udeležil in sedaj čital članek v »Delavski politiki«, se mora iz srca smejeti. Ti presneti »klerikalci« morajo pač imeti veliko moč, da lahko diktirajo masam, to ali to listo napravite, tako morate glasovati in če se je sploh vršila. G. Klenovšek, prvi za ušesa pošteno onega, ki priobčuje take članke in ki je včasih stranki le v škodo. Pojdimo k stvari. Da se hoče za občinske volitve napraviti z nekaterimi komunisti in Korunovo skupino kompromisna lista, smo mi znali. Vsaj sta Kerše in Klenovšek tako solidarno lepo nastopala na sestankih vseh strank pri Lj. m. niku, da smo že poprej tudi znali, da bo pri bodočih volitvah ti dve struji poraženi, ker sta se vezala na vseh sestankih z demokratsko stranko. Lista se je napravila res nato, a ti, ki so kandidatsko listo sestavljali, niso vprašali delavstva, ali sklicali v ta namen shod. Ves načrt jim je nato prekržala hrastniška »Svoboda«, ki je neki večer prej njegaj tedna v socialističnem domu v Hrastniku sestavila svojo listo neodvisnih socialistov in s tem tudi razbila kompromisno listo. Shod je pokazal, da masa delavstva socialnim demokratom ne bo nikdar več dala svojega zupanja. Delavstvo se ne da več s frazami omamljati, ker ima za seboj skušnje zadnjih let. Vsekakor bo pa potrebno, da sedanje osebe, ki se vsiljujejo na vodilna mesta, izginejo s površja. Delavstvu pa priporočamo in to kot njihovi prijatelji, oklenite se in pristopajte k Strokovni zvezi rudarjev na Vodah, ker edina ona je zares neodvisna in dela za koristi delavcev.

Nedovoljena agitacija. Javilo se nam je, da je uradnik posredovalnice Okrožnega urada v Zagorju g. Sitter prišel te dni po opravkih v tukajšnje cementno tovarno. Ob tej priliki je tudi povedal, da pride drugi teden delit glasovnice za Delavsko zbornico, katere se mu pa naj po delitvi nazaj izročijo. Ker se je g. Sitter ves čas po vojni obnašal korektno kot uradnik, upamo, da tudi v bodoče ne zapravi dobrega glasu, ki ga ima in ne da prilike za pritožbe od strani delavstva.

Komunisti ali neodvisni socialisti so sklenili, da se vzdrže volitev v Delavsko zbornico, ker jim ni po godu kompromis g. Makuca in drugov z socialdemokrati, ker so z načelnega stališča proti vsakemu kompromisu.

Zagorje

Volitve v Delavsko zbornico. Krščansko misleči volivci za Delavsko zbornico, ne dajte se terorizirati od nasprotnikov. Oddajte svoje glasovnice v trgovini Zadrugnega doma v Zagorju. Prepis volivnih imenikov vseh volivcev Okrožnega urada za zavarovanje delavcev in bratovske skladnice je na vpogled v Zadrugnem domu.

Kriviča popravljena. Učiteljica gdč. Jager, ki je bila spomladi prognana iz Zagorja, je te dni prišla nazaj. Tako je zopet popravljena ena kriviča, storjena za časa tiranske orjunaške komande. Ljudstvo le želi, da pride nazaj še gdč. Hauptman in da tudi g. Pelko dobi zaščeno za zapostavitve.

Prosveta. V nedeljo 17. jan. ob 4. uri vprizori Kat. prosv. društvo iz Zagorja v Zadrugnem domu na Lokah spevoigro »Kovačev študent« in burko »Junak«. Kdor se rad smeje, naj ne zamudi udeležbe. — Dne 10. jan. je bilo v Zadrugnem domu v Zagorju zelo poučno predavanje »o jetiki« na podlagi skioptičnih slik.

Preveč premoga izkopljejo v Zagorju. Sedaj sredi zime vozijo premog mesto na kolodvor — v skladišča za rezervo. Najbrž je to kakšen manever trboveljske premogokopne družbe. Če pa delavec ne gre na delo na zapovedan praznik, je pa zato kaznovan ali celo odpuščen.

Prekmurje

Za regulacijo Mure. Zadnje dni se je mudil v občinah ob Muri g. narodni posl. Klekl. V spremstvu županov si je ogledal, kako silno izpodjeda Mura svoje begrove. Pri občini Hotiza je Mura samo še 250 m od svoje nekdanje struge. Ako bo mura še letos izpodkopala toliko sveta, kolikor ga je preteklo leto, bo prišla v staro strugo in tedaj bosta takoj pod vodo občini Hotiza in Kape. Po obisku pri Muri je g. poslanec odposlal velikemu županu v Maribor vlogo, katero sta podpisala tudi g. župana omenjenih dveh občin in v kateri se vel. župan naproša, da pošlje na mesto inženerja, da se ugotovi, kako nujno je potrebna regulacija Mure.

Kmečka hranilnica in posilnica se je ustanovila v Dolnji Lendavi in Turnišču.

Patronatsko vprašanje v Medjimurju. Nekatera veleposestva v Medjimurju bi se rada rešila dolžnosti, katere jim nalaga cerkveno patronatstvo. Med zastopniki veleposestev in cerkveno oblastjo so se v svrhu ureditve tega perečega vprašanja začela pogajanja. Na teh pogajanjih so zastopniki veleposestev izjavili, da so pripravljeni dati cerkvam do 50 orolov zemljo kot odkupnino. — Ne bilo bi napačno, če bi se tudi v Prekmurju na podoben način rešilo to vprašanje. Dovolj je že čakanja, pa tudi škode. Skrajni čas je že, da se že enkrat uredi ta zadeva.

Krog. G. Anton Bejek, gerent v Krogu, se je odpovedal svoji časti. Kot gerent je bil g. Bejek mož na svojem mestu, poštenjak od nog do glave. G. Bejek je bil že za madžarske boljševoške dobe kroški župan in kot tak je bil večkrat v smrtni nevarnosti. Čas bi že bil, da bi bilo že enkrat konec neprestanih gerentskih odstopov in imenovanj. Da Prekmurje še do danes ni imelo občinskih volitev, je sramotna pega na lico vsega slovenstva.

Bogojina. Bogojinski Orli so si postavili svoj dom. Ni palače, skromna »kuća« je, ka, tero so si zgradili z velikim trudom in malimi stroški. Na sv. Tri kralje so nas povabili k otvoritvi. Dvorana je bila natrpano polna. Zastor se je dvignil. Oder je bil ves v zelenju. Akademik Bajlec je pozdravil goste in g. g. župnika Baša ter na kratko orisal namen »Orlovskega doma«. Založništvo bo onim iz sosednih občin, ki bodo od velike maše čakali na večernico, zbirališče bo mladine in iztočnice prosvete. Po viharjem odobravanju se je dvignil zastor v drugo in dokaj spretni igralci so zelo dobro vprizorili enodejanko »Najdenček«. Zatem sta sledili dve burki, ki sta izvalili mnogo veselja in smeha. Z veseljem opažamo, da je jela kultura pronicati tudi v širše plasti naroda in ne z bolnim vzdihom, ampak z zdravno resnobo in zdravim humorjem.

V nadi, da bo novi dom v Bogojini res središče duševnega razmaha, kličejo vrlim prosvetnim delavcem »Bog živi!« — gledalci.

Prosvetna zveza

Maskerski tečaj se vrši 31. jan., 1. in 2. febr. 1926. Vsako društvo naj pošlje vsaj enega, da se izuči v tej stroki. Priglasit se je treba do 25. jan. na tajništvo Prosvetne zveze.

Knjižnice se opozarjajo na tečaj za knjižničarje in knjižničarke, ki se vrši 2. febr. v knjižnici Prosvetne zveze. Na sporedu so praktične vaje v izposojanju knjig, kako se knjižnice spopolnjujejo in kako se knjige za silo popravljajo. Ogledati se je treba do 31. januarja pri Prosvetni zvezi.

IX. Prosvetni večer bo veljal Zgodovini naše stolnice in se vrši 22. jan., to je v petek ob 8 v Ljudskem domu. Predava g. msgr. V. Steska. Predavanje bodo pojasnjevale skiptične slike.

V Šiški bo jutri zvečer ob pol 8 v prostorih Prosvetnega društva skiptično predavanje o živalstvu.

Rakek. V nedeljo 17. t. m. priredi Prosvetno društvo v svojih društvenih prostorih zanimivo predavanje o križarskih vojskah. Predavanje bodo pojasnjevale številne skiptične slike. Prijatelji društva vljudo vabljeni.

Krekova prosveta. Zveza delavk priredi danes zvečer ob pol šestih skiptično predavanje o Vajkanu. Predava g. msgr. dr. Debevec Članice, udeležimo se tega predavanja v obilnem številu. Črnomelj. Izobraževalno društvo priredi danes zvečer v Skubčevi dvorani ob osmih predavanje o Južni Italiji. Predavanje bodo pojasnjevale slike iz Neaplja, Pompejev in Vesuva.

Gorje. Bralno društvo priredi v nedeljo dne 17. t. m. po večernih predavanjih o Lurdu. Krasno skiptične slike bodo pojasnjevale številne skiptične slike.

Kamna gorica. V nedeljo dne 17. t. m. bo po večernih v društvenih prostorih predavanje s skiptičnimi slikami. Predava dr. Purkar o Prešernu in Kreku. Člani, kakor tudi prijatelji društva, udeležite se predavanja v obilnem številu.

Františkanska prosveta vljudo vabi svoje člane na predavanje, ki bo v torek dne 19. t. m. ob osmih zvečer. Na sporedu je skiptično predavanje o Tarsisiju. Številne skiptične slike bodo kazale trpljenja polno pot mladega mučenika. Predava msgr. V. Steska.

Romanje v sredo deželo se vrši med 15. majem in traja do 10. junija. Potovanje gre preko Milana v Genuo, odtod s parnikom v Aleksandrijo, Kairo na piramide. Potem obiščejo izletniki Palestino, kjer se pomude v vseh mestih in se vrnejo preko Aten in Carigrada domov. Vodstvo romanja ima dunajski Volkshund. Stroški znašajo za prvi razred 18.800 Din; za drugi razred 14.800 Din; za tretji razred 9.200 Din. Kdor želi udeležiti se tega potovanja, naj se oglasi do 25. marca pri Prosvetni zvezi v Ljubljani.

Potovanje v Lurd. V dneh od 6. do 20. julija se vrši potovanje v Lurd, Paray le Monial, Maria Einsiedeln itd. Stroški znašajo: Prvi razred 5600 Din; drugi razred 4240 Din; tretji razred 3400 Dinarjev. Udeleženci naj se zglase pri Prosvetni zvezi vsaj do 20. junija 1926.

Evharistični kongres se letos vrši v juniju v Chicagi. Na ta kongres pelje posebna ladja iz Evrope. Udeležniki bodo na tem potovanju obiskali Newyork, Niagara-slapove in Washington. Potovanje traja od 1. junija do 7. julija 1926. Skupni stroški znašajo od 26.000—30.000 Din.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za moške bodo v Domu za duhovne vaje od 30. t. m. zvečer do 3. febr. zjutraj. Lastna soba, hrana in vsa oskrba za ves čas 120 Din. Kdor se želi udeležiti duhovnih vaj, naj to pravočasno javi Vodstvu Doma za duhovne vaje, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

Mešanska Marijina kongregacija pri sv. Jožetu ima danes ot pol štirih popoldne svoj redni shod. Polnoštevilni!

Križanska meška Marijina družba ima prih. sredo dne 20. t. m. v družbeni dvorani izvenckerkveni sestanek. Začetek: ob pol osmih. Seja predstojništva bo jutri zvečer ob osmih.

Kupujte srečke

Dil. podp. društva v Ljubljani!

Dopisi.

Is Nove Stifte. Kakor znano, imamo pri nas godbo Kat. izobraževalnega društva, ki jo je bil ustanovil naš nepoznani P. Ambrož Godba, ki jo je njen ustanovitelj žal moral zapustiti, v zadnjem času zopet zelo napreduje; imamo pri nas že en mesec kapelnika »Godbenega krožka« iz Gorice, ki se je z vso vmeno zavzel za glasbeno izobrazbo fantov. Na Novega leta dan so šli godbeniki igrati v Ribnico; igrali so pri litanijah na koru, potem pa kri gg. županu, dekanu in grajščaku Rudežu. V nedeljo po Novem letu pa so jo mahnili v Sodražico, kjer so po litanijah tudi igrali na trgu pred hišami gg. župana, g. Lovrenčiča in g. Fajdige. Bili so povsod z veseljem sprejeti, kajti glasba je za nas redek užitek.

Ljubljansko gledišče

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Nedelja 17. jan. ob 3 pop.: VDOVA ROŠLINKA. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ob 8 zvečer: HENRIK IV. Izven.

Ponedeljek 18. jan.: PROFESOR STORICIN. Red B.

Torek 19. jan.: Zaprto.

Sreda 20. jan.: OBRT GOSPE WARRENOVE, premijera. Izven.

Četrtek 21. jan.: HENRIK IV. Red F.

Petek 22. jan.: KRPAK MLAJŠI. Red D.

Sobota 23. jan.: PERIFERIJA. Delavska predstava. Izven.

Nedelja 24. jan. ob 3 pop.: ZAPELJIVKA. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ob 8 zvečer: DRUGA MLADOST. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek 25. jan.: OBRT GOSPE WARRENOVE. Red C.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Nedelja 17. jan. ob 3 pop.: AIDA. Gostuje ga. Zalučova in g. Zdenko Knitl. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek 18. jan.: Zaprto.

Torek 19. jan.: GLUMACI, POVRATEK. Red C.

Sreda 20. jan.: ZVEDAVE ZENE, premijera B.

Četrtek 21. jan.: Zaprto.

Petek 22. jan.: SRCE IZ LECTA. POZ'V NA PLES, CAPRICIO ESPAGNOLE. Red E.

Sobota 23. jan.: AIDA. Red A.

Nedelja 24. jan. ob 8 zvečer: ZVEDAVE ZENE. Izven.

Ponedeljek 25. jan.: Zaprto.

Mariborsko gledišče

Velozabavna komedija »Georga Dandine ali »Prevarani soprog« se vprizori v soboto 16. in v nedeljo 17. t. m. Omenjena igra, ki je pri vsakokratni vprizoritvi na našem odru izvalila obilo smeha, se bo igrala samo izven abonementa, nakar posebno opozarjamo občinstvo. Pri obeh predstavah veljajo kuponi.

Premijera »Evangeljnika na mariborskem odru se vrši predvidoma v torek dne 19. t. m. Naslovno vlogo v tej prekrasni in melodiozni operi ima g. Burza, druge glavne vloge pojo gg. Križeva, Zamejčeva, Govorov, Oksanski, Urvalek, Bratuž, Kriš. Zbor ima veliko humoristično sceno, razven tega nastopa tudi otroški zbor. Orkester je pomnožen in letos prvič sodeluje tudi harfa.

Marljonečno gledišče

v Narodnem domu.

Nedelja 17. jan.: ČAROBNE GOSLI (Pocci). Pričetek ob 3 pop. in ob 6 zvečer.

Turistika

Kranjska gora. Vremensko poročilo od 16. jan. ob 7 zjutraj: —8° C, barometer se dviga, drobno mede, snega 70 cm, sanice ugodne.

Bohinjska Bistrica. Vremensko poročilo od 16. jan. ob 7 zjutraj: —3° C, snega leži 70 cm, zimski šport izključen.

Spori

Motoklub »Slovenijec« v Ljubljani naznanja, da je bil na obnem zboru dne 29. dec. 1925 izvoljen novi odbor, ki se je na prvi klubovi seji takole konstituiral: Karlo Fabiani, predsednik, dr. Alojzij Zalokar, podpredsednik, Krstina Stefan, tajnik, Camernik Karel, blagajnik, Miklič Karel, gospodar; odborniki: ing. Viktor Accetto, prof. Egidij Čeh, Kopač Franc, Zidar Joško; revizorja: Valter Stuzzi, Leopold Zwolinsky. Izredni občni zbor Motokluba »Slovenijec« v Ljubljani se vrši v nedeljo dne 31. jan. t. l. ob 10 dopoldne v salonu pri Mikliču, hoteli Južni kolesdvor v Kolodvorski ulici.

Gospodarstvo

Borzni teden.

Ljubljana, 16. jan. 1926.

Ta teden je zavlada na borzah nekoliko prijaznejša tendenca, kar je odsevalo iz večjih ali manjših izboljšanj kurzov. To izboljšanje je v zvezi s splošnim optimizmom na vodilnih srednjeevropskih borzah. V Berlinu in na Dunaju je bila gonilna sila za dviganje kurzov v vesteh o ameriškem interesu za nemško in avstrijsko gospodarstvo, v Pragi presoja položaj že dalj časa optimistično, kar je z ozirom na stanje češkoslovaškega gospodarstva upravičeno. V Zagrebu pa je prišlo do večje živahnosti radi dviga vojne odškodnine in nekaterih drugih papirjev. Ljubljana ne beleži razven v državnih papirjih in Praštedioni novih izprememb. Promet je bil v Ljubljani normalen, le v vojni odškodnini je bil živahnejši.

Na deviznem tržišču je konstatirati, da je v petek dinar nekoliko popustil, v drugi polovici tedna se je popravila tudi Varšava, kar je baje v zvezi s optimističnim poročilom ameriških ekspertov; baje je tudi ameriška finančna skupina Clarence Dillon and Read Co. intervenirala v korist zlata, ki je narasel v Curihu od 64.50 v ponedeljek na 70—75 v soboto.

Nadalje je variirala v teku tedna tudi deviza Pariz. Drugih znatnih izprememb na deviznem tržišču.

Pri državnih papirjih je 7% investicijsko posojilo naraslo za eno točko. Danes je bil v prostem prometu v Zagrebu zabeležen kurz 78. Vojna odškodnina je bila do četrtka trdna, v petek pa je popustila. V ponedeljek je bila v Zagrebu 325—326, v četrtek je dosegla 328.50—329, v petek pa je popustila na 322—324 in ostala v soboto na 323—324. V Ljubljani je bila zaključena v ponedeljek po 319.50, v petek pa po 329 in je bila torej v petek dražja kakor v Zagrebu. V Ljubljani je bil večji promet samo v vojni odškodnini.

Bančni papirji so v Zagrebu bili stalni; z izjemo Hrvatska eskomptna banka, ki je do srede dobila par točk; nato pa zopet padla na prejšnji nivo in Praštediona, katere notica blago se je povišala od 970 na 980 v petek. V Ljubljani je bil promet v bančnih papirjih pri neizpremenjenih kurzi malenkosten. Praštediona je v Ljubljani bolj variirala kakor v Zagrebu.

Industrijski papirji so šli v Zagrebu deloma gor. Tako beležijo v petek napram ponedelju kurzne dobičke Sečarana, Gutmann in Trboveljska, medtem ko so ostali drugi papirji neizpremenjeni.

V Ljubljani so kurzi industrijskih papirjev stali neizpremenjeni; promet je bil le v Šeširju po 115.

V začetku in na koncu tedna so bili v Ljubljani sledeči kurzi: 11. jan. 7% invest. posojilo 77—78, (15. jan.) 77—79.50; vojna odškodnina 319.50 zaklj. (329 zaklj.); zastavni listi 20—22, (20—22); kom. zadolžnice 20—22, (20—22); Celjska posoj. 200—205, (200—204); Ljubljanska kreditna 210, (210 den); Merkantilna 100—104, (100—104); Praštediona 955 do 965, (960 den); Slavenska 50 den., (50 den); Kreditni zavod 175—185, (175—185); Strojne 125 den., (125 den.); Vevče 110 den. (110); Stavbna 100—110, (100—110); Šešir 115 zaklj., (115 den.).

Kranjska industrijska družba. Občni zbor delničarjev je, kakor čujemo, preložen na soboto, 13. februarja ob 10. dopoldne v prostorih Slavenske banke.

Opozorilo trgovcem, ki točijo alkoholne pijače. Zbornica za trgovino, industrijo in obrt v Ljubljani opozarja lastnike delikatesnih trgovin, okrepčevalnic itd., ki točijo v svojih lokalih tudi alkoholne pijače, da poteče z 31. januarjem rok po čl. 105 pravilnika o gostilnah (Uradni list z dne 3. sept. 1925). Po tem členu izgubi pravico, točiti pijače v lokal, kdor v teku 6 mesecev po razglasitvi pravilnika (3. julija 1925) ni spravil lokalov v sklad s predpisi čl. 82. do 85. pravilnika. Kdor prijave okrajnemu glavarstvu še ni izvršil, naj to stori brez odloga, morebiti v naslednji obliki: »Podpisani izvršujem v svojem trgovskem lokal v na podlagi koncesije z dne točenje alkoholnih pijač. Ker sem svoje lokale uredil, kakor to predpisuje čl. 105 pravilnika o gostilnah, kavarnah in ostalih obratovalnicah z alkoholnimi pijačami, prosim, da se vzame ta prijava na znanje in da se mi izda potrdilo v zmislu čl. 84, točke 2. navedenega pravilnika.« Kolektivna za vlogo znaša 5 Din, za rešitev 20 Din.

II. vinski sejem v Središču. Glasom seznama bodo na vinskem sejmu v Središču, dne 19. t. m. kupcem na razpolago sledeča vina: 3050 hl mešanih vrst letnika 1925 po sledečih cenah: 13 hl po 5.50, 262 hl po 6, 70 hl po 6.25, 95 hl po 6.50, 11 hl po 6.75, 409 hl po 7, 387 hl po 7.50, 407 hl po 8, 331 hl po 8.50, 90 hl po 8.75, 177 hl po 9, 15 hl po 9.50, 60 hl po 9.25 in 328 hl po 10 Din. Vinogradniki ljutomersko ormoškega okraja, so priglasili tudi 759 hl sortiranih vin in sicer: 263 hl šipona, 205 hl rizlinga, 113 hl mušk. silvanca, 20 hl silvanca, 102 hl burgundca, 50 hl traminca in 6 hl muškata. V ceni od 9 do 12 Din. — Starih vin bo na razpolago 648 hl in sicer: 149 hl let. 1924; 404 hl, iz leta 1923; 92 hl, iz leta 1921 in 3 hl iz leta 1920, v ceni od 9 do 15 Din. Cenjenim gg. vinskim trgovcem, gostilničarjem, hotelirjem in restavratorem je torej dana na tem sejmu bogata izbira ljutomerskih vin.

Znižanje bančnih kondicij v Avstriji. Te dni se vrši seja komiteja avstrijskih bank, na kateri nameravajo skleniti znižanje bančnih kondicij.

Borza

Dne 16. januarja 1926.

Denar.

Zagreb. V današnjem prostem prometu so bili zabeleženi sledeči kurzi: Berlin 13.48 (13.43—13.53), Italija 228.375—228.625 (227.32—229.82), London 275.25 (274.30—276.30), Newyork 56.57 (56.325—56.925), Pariz 213—214 (212—216), Praga 167.85 (166.83—168.83), Dunaj 7.92—8.02 (7.97), Curih 10.94 (10.902—10.982).

Curih. Belgrad 9.13—9.18 (9.153), Budimpešta 72.50—72.70 (72.60), Berlin 128.20—128.30 (128.20), Italija 20.88—20.93 (20.90), London 25.1525—25.1625 (25.157), Newyork 517.50—518 (517.75), Pariz 19.525—19.625 (19.52), Praga 15.90—15.95 (15.82), Dunaj 72.80—73 (72.80), Varšav 70—75 (72).

Naznanila

Stolna prosveta ima jutri v ponedeljek zvečer ob osmih v Križankah zanimivo predavanje. Predava g. profesor dr. Capuder o delovanju Jugoslovancev med vojsko v tujini.

Šiškarji pozor! Danes zvečer ob sedmih bo v samostanski dvorani gledališka predstava »Vse pride na dan«, igra petdejanika in kuplet: »Kavariac« v prid novi cerkvi. Vljudo vabljeni.

Šiškarji! V ponedeljek dne 18. t. m. bo skiptično predavanje v samostanski dvorani. Predava g. P. Janex o živalsvu. Začetek ob pol osmi uri zvečer. Vljudo vabi odbor.

Skiptično predavanje turistovskega kluba »Skalac«. Opozarjamo vse prijatelje naših planin ter vse zimske športnike, da priredi turist. klub »Skalac« v nedeljo dne 17. t. m. ob pol enajstih dopoldne v kinu Matica velenimivo predavanje o zimski turistiki, pri katerem se bodo predvajale skiptične slike po najnovejših posnetkih naših najboljših amaterjev. Predprodaja vstopnic vsak dan od 10. do 11. dop. in od 3 do 9 zvečer pri blagajni kino Matica.

Občni zbor Organizacije okrožnih zdravnikov v Sloveniji se vrši dne 17. jan. arja 1926 ob 15. uri v restavraciji Južnega (glavnega) kolodvora v Ljubljani. Spored: 1. Poročilo odbora 2. Volitev novega odbora 3. Poročilo o novem pravilniku za cepljenje koz. 4. Stališče organizacije do OUZD glede pavarširanja potnine in glede domačih lekarn. 5. Slučajnosti. — Odbor

Društvo železniških uslužbencev sklicuje za nedeljo dne 24. januarja 1926 ob osmih zjutraj v dvorani pevskega društva »Slavec« v Narodnem domu v Ljubljani občni zbor z običajnim dnevnim redom. — Odbor.

Ljudski oder v Radovljici priredi danes ob osmih zvečer v Ljudskem domu Nušičevo komedijo v petih dejanjih: »Protekcija«. Za igro vlada veliko zanimanje, ker jo vsak pohvali, kdor jo je že videl ali vsaj bral. Vstopnice se dobe v predprodaji v Kmetijski zadruzi.

Mladinski dom Kodeljevo. Danes nastopi prvič na našem novem odru Prosvetno društvo z Viča z zanimivo žaloigro »Zloba in zvestoba«. Igra je znana našim odrom in je zelo priljubljena. Posetite mnogoštevilno naše goste. Tudi druga dramatična društva dobrodošla!

Redni občni zbor Podpornega društva za služkinje v Ljubljani se vrši dne 24. jan. t. l. ob pol petih pop. v prostorih Krekove prosvete v Alojzjevišču. Vse člane vljudo vabi odbor.

Klub esperantistov v Ljubljani ima še večjo zalogo esperantskih slovnica. Interesenti naj pošljejo 20 Din na Klub esperantistov v Ljubljani, na kar dobijo knjigo poštne prosto.

Radi konca seziže

prodaja damske plašče, dokler traja zaloga 40 odstotkov cene je

F. in I. GORIČAR — LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 29.

TA MLADA DAMA

lahko nese po pranju svojega že tako velikega sinčka domov, saj pere s terpentinom »GAZELA« milom, katero ji prihrani ves trud. Polkusite tudi Vi z »GAZELA« milom.

Po širnem svetu

K madjarskemu škandalu.

Vojvoda Ludvik Windischgrätz,

mažarski veleposestnik in eden glavnih osumljencev v mažarski ponarejevalski aferi. V njegovi palači so se sestajali voditelji falzifikatorske akcije, on je finančno podpiral podjetje in ga sam vodil.

Emerik Nadossy,

poveljnik mažarske policije, ki je zlorabil svojo uradno oblast in podpiral ponarejevalce frankov. Ko je bila goljufija že odkrita, je v nastopstvu notranjega ministra zahteval od čeških oblasti, da izroče osumljence.

KAKO SE V AMERIKI IZVRŠUJE ZAKON O PREPOVEDI ALKOHOLA.

Prvi ženski guverner v Združenih državah, gospa Miriam A. Ferguson, ki načeluje državi Texas in o kateri se silno veliko govori, izkazuje v obrambi napram svojim nasprotnikom zavidanja vredno spretnost. Pred kratkim so jo namreč težko obdolžili, ker je pomilostila več nego tisoč oseb. Med temi izpuščenimi je bilo veliko število ljudi, ki so se pregrešili s pitjem alkoholnih pijač. Gospa Ferguson pa je napram tem očitkom in da pokaže resno voljo v boju proti alkoholu izdala razglas, s katerim je obljubljeno vsakemu, ki zasači pri alkoholu osebo, katere letni donosi znašajo več kot 5000 dolarjev, nagrado v znesku 500 dolarjev. V tem razglasu izjavlja, da zakon o prepovedi pitja alkoholnih pijač zadeva samo reveže, kajti bogataši se znajo t. i. zakonu odtegniti. Dalje našteva celo vrsto takih škandaloznih afer, v katerih milijonarji celo javno zasmehujejo ta zakon. Neki petrolejski bogataš je spremenil svojo garažo v pravi bar, kjer je priredil svečanost, pri kateri so spili gostje 400 litrov alkohola. Ob koncu je dal vsem gostom majhen »spomin« in sicer velike knjige, ki so vsebovale z vinom napolnjene steklenice. Vsi ti so ušli nekažnovani. Nasprotno pa je nek ubogi človek, ki je pri plesu napravil majhen požirek, dobil kaznen večletne ječe. Neustrašena M. F. Ferguson izjavlja proti koncu: »Če smejo bogataši neovirano zasmehovati zakon, kaznovani pa naj bodo le reveži, tedaj je vse pravo samo formalnost in država gotovo izgubi svoj ugled.«

5000 METROV POD MORJEM.

Svetovni listi prinašajo poročilo o izumu, ki je v znanstvenih krogih zbudil veliko zanimanje. Ameriški inženir dr. Hartmann je prišel v Berlin, odkoder pojde s svojim potapljaškim zvonom pro-

učevat morje 5000 metrov globoko. To je taka globočina, kamor še nihče ni prodrl, katere še ni videlo človeško oko, kjer je vse življenje, flora in fauna nam vsem popolnoma neznano. Dr. Hartmann namerava preiskati najprej Sredozemsko morje, da bi našel ostanke raznih mest. Inž. dr. Hartmann, ki je član »Royal Societe of arts« in zbog svojega bogastva povsem neodvisen, dela že dvajset let na svojem izumu; genialni potapljaški zvon je pravzaprav izdelal že leta 1911 in so že tedaj poizkusi presenetili vse znanstvene kroge. Od tistega časa je Hartmann potapljaški zvon neprestano izpopolnjeval in danes stopa po 14 letih s svojim izumom na svetovni oder. Dr. Hartmannova znanstvena ekspedicija obstoji iz sedmih članov, ki so zastopniki znanstvenega sveta Zedinjenih držav, Nemčije, Anglije in Španske. Potapljaški zvon je visok 5 metrov in 1 meter širok in v treh posodah nad seboj ima zaloge kisika za 26 ur. Izdihani dušik se popolnoma uniči s posebno pripravo. Stene zvona so tako trdne, da vzdrže vsak še tako silen tlak. Zvon bodo spustili v morsko globlino z jeklenim kablom. Znotraj sta eden nad drugim dva prostora za opazovalca, ki opazujeta skozi steklo z močnimi reflektorji razsvetljeno morje. Nad okni so posebni fotografski aparati, pod valjarjem vijaki propelerja, ki jih žene akumulator. Ko je zvon v morski globlino, javita opazovalca svoja odkritja po telefonu ali z brezžičnim brzojavom. Če bi se pripetila največja nevarnost, da bi se pretrgal kabl, na katerem visi zvon, se začne vrteti vijaki propelerja, in potapljaški zvon se dvigne nad morskovo površje. Hartmann popolnoma zaupa svojemu izumu, ki bo imel tudi za vedo praktično vrednost. Ne smemo pozabiti, da bodo prihodnje generacije primorane iskati na morskem dnu, kar imamo mi danes na kopnem. V mislih imamo premog, petrolej in živež. Istina je sicer, da dandanes še ne moremo izkoriščati morskega bogastva, ali vsaj upanje je, da se bo to zgodilo. Naša zemlja, oziroma njena površina je na sedmih desetihinah pokrita z vodo, ki je povprečno 4 do 5 tisoč metrov globoka. So pa tudi morske globočine po 8000 metrov. Kar vemo danes o morju, so samo ugibanja. Ko se nam odkrije še ostalih 7 desetih površine naše zemlje, se bo naša veda silno obogatila in danes niti ne slutimo, kaj bo človek še vse dosegel z moderno tehniko. Genialni Hartmannov izum je vsekako prvi korak na tej poti.

VSEVEDNI GRAFOLOG?

O nekem čudnem slučaju poroča dunajski medicinski svetnik dr. Fürst v listu »Die Stunde«. 7. januarja zjutraj je medicinec Gustav W., sin uglednega dunajskega zdravnika, brez sledu izginil. Pripravljali so se na drugi rigoroz. Zadnji čas je bil izredno nervozen. Starši so se bali nesreče, posebno še, ker je bil mladi Gustav padel svoj čas s konja in se mu je od tedaj včasih malo zmešalo. Alarmirali so policijo in žandarmerijo, ki sta preiskali Dunajski gozd, a za fantom ne sledi. Tudi privatna poizvedovanja so ostala brez uspeha.

Tretji dan, v soboto je dr. Fürst svetoval očetu pogrešanega, naj vpraša za mnenje znanega grafologa Schermanna. Oče je dal grafologu recept, ki ga je Gustav napisal večer pred odhodom. Schermann je izjavil, da ima fant zelo krepke mišice in da je že dalje časa imel samomorilne namene. Oče je to potrdil in povedal, da se je Gustav nekoč že skušal umoriti, a ga je oče v zadnjem trenutku rešil.

Sedaj je Schermann kategorično izjavil, da mora biti mladi Gustav W. — kakor kaže pisava — na vsak način še živ, ker nima več toliko močne volje, da bi se umoril. Potika se brez smotra po okolici Dunaja, zopet in zopet si bo hotel vzeti življenje, pa ne bo imel več energije za to. V nekaj urah se bo najbrž ves upehan vrnil.

V nedeljo, 10. januarja zjutraj je Gustavov oče sporočil dr. Fürstu, da se je fant po več kot tridnevni potikanju po dunajski okolici vrnil v očetovo vilo.

Zanimiv slučaj! Če grafolog o mladem G. W. prej res ni bil informiran, mu je treba k njegovim ugotovitvam le čestitati.

+ Zidanje stanovanjskih hiš na Pruskem. Kako skrbi pruski minister za narodno blagostanje, je razvidno iz naslednjega uradnega poročila: Leta 1925 se je zgradilo 70 tisoč stanovanj z javno podporo. Pred vojsko so zgradili v nemški državi letno približno 250 tisoč stanovanj, od katerih se je porabilo skoraj 35 tisoč za trgovino in obrt. Da se odpravi stanovanjska beda ter vzpostavi normalni odnos, se mora zgraditi 1.6 milijonov stanovanj v prihodnjih sedmih letih ali letno do malega 225.000 stanovanj v celi državi, to je na Pruskem okoli 130 do 150 tisoč stanovanj. Pruski deželni odbor za zmanjšanje stanovanjske mizerije je sestavil načrt za zgradbo hiš, po katerem bi v desetih letih prišli do normalnih stanovanjskih razmer. Tako se zahteva od Pruske, da zgradi od leta 1925 naprej najmanj 100 tisoč novih stanovanj — javnimi sredstvi. Minister za narodno blagostanje zahteva sploh, da morajo država, dežela in občine skrbeti zlasti za zmanjšanje stanovanjske bede.

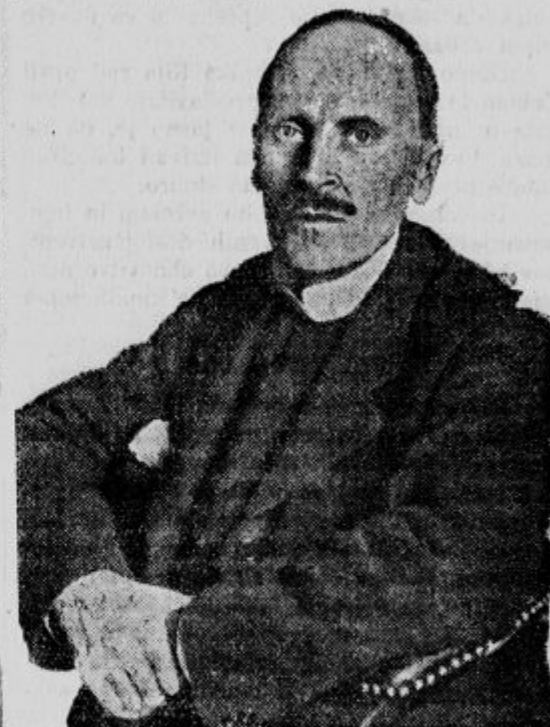
+ Poraba premoga v Zedinjenih državah pojema. Elektrarne Zedinjenih držav so potrebovale leta 1924 za izdelavo ene kilovatne ure vsled tehnične izpopolnitve samo tretjino tiste količine premoga, ki so ga leta 1919 porabile. To pomeni 17 milijonov ton prihranka na premogu. Z zgradbo večjih in zmogljivejših lokomotiv so zmanjšale porabo premoga leta 1924 proti letu 1919 za 8 odstotkov in na ta način prišle do letno 12 milijonov ton premoga. Namesto premoga se rabi v železni in jekleni industriji (Martinove peči) plin in s tem se prihrani 15 milijonov ton premoga na leto. Vsega skupaj znaša letni prihranek premoga 44 milijonov ton. Ako še pomislimo, da se tudi gorljivo olje rabi v vedno večji množini za kurivo in v industrijske namene, namesto premoga, so že danes po skladiščih take množine črnega diamanta, da zadostujejo po sodbi strokovnjakov za približno deset let.

+ Naziv »gospa« za neomožene. Med nemškim žensstvom se je že pred leti dvignila zahteva, da bodi tudi neomožen ženskam naziv gospa in ne gospica, kakor se tudi moški nazivajo gospodje in ne gospodiči. Oblast je izprva pristala na to pod pogojem, da mora vsaka neomožena ženska, ki se hoče imenovati gospa, za to prositi dovoljenja pristojne oblasti. Po vojni je pa doslej že večina nemških držav sklenila, da se sme vsaka ženska, ki to hoče, brez vseh formalnosti nazivati gospa. — Vrh tega je pruski justični minister pred kratkim izdal odlok, glasom katerega sme vsaka ženska, ki je pred zakonom v javnosti uveljavila svoje ime, nositi istega poleg moževega tudi v zakonu; vendar njeno deklisno ime ne preide na otroke.

+ Dunaj — mesto samomorilcev. L. 1925 je bilo na Dunaju 2259 samomorov. Največ se jih je zastrupilo. 527 samomorom so bili vzrok rodbinski prepri. Revščina in pomanjkanje je poglavalno v smrt 334 oseb. Radi nesrečne ljubezni 218, radi omračenega duha 196, radi bolezn 79 oseb. Zanimivo je, da je 71 oseb napravilo samomor, ko jih je hotela policija aretirati. 68 oseb se je ubilo, ker so propadli finančno. Ena oseba je umrla, ker je začela z gladovno stavko. Za ostale slučaje samomorov se pa ne ve za vzroke.

+ Newyork pod vodo. Ameriški učenjak dr. Harding, ugleden geolog, je ob povratku iz Južne Amerike zatrdil, da bo Newyork prišel v par stoletjih pod vodo, vsled tega, ker se ekvator pomika vedno bolj proti severu. Zatrdjuje, da se Južna Amerika dvigne vsako leto za en palec, medtem ko se Severna

Amerika za prav toliko vsako leto pogrezne. Opazovalci Južne Amerike pa tudi brez geološkega znanja mislijo, da je mnenje dr. Hardinga resnično, toda vsled drugih razlogov. Po njihovem mnenju bo v teku enega stoletja Severna Amerika v industrijskem oziru propadla, kar se bo pa gospodarsko povzpela na višek, za kar jamči rodovitnost zemlje, bogastvo in obilica rudnin ter vedno bolj napredujoča industrija.

Sloveči francoski pisatelj Romain Rolland, posebno znan kot avtor velikega romana »Jean Christophe«, v katerem očituje velike človeške ideje, po katerih lahko ozdravi današnja razrvana družba, je nedavno težko obolel.

To in ono

Japanke žepne peči. Na Japonskem nosi pozimi marsikdo peč s seboj — v žepu. Ta žepna peč je tako velika kot škatla za cigare. Tudi šolski otroci nosijo mnogokrat svoje majhne pečice s seboj. Ta »peč« je ploščata posoda s posebnim kurivom, ki ne daje ne dima ne plina. Izdelujejo ga iz zogljenelih in zdobljenih konopljenih stebel, ki jih zmešajo s solitrom in nekim rastlinskim oljem in stisnejo v trdo maso.

Nemške brezžične oddajne postaje imajo že en milijon naročnikov. Berlin jih ima skoro 420 tisoč, Hamburg 118 tisoč, Leipzig 109 tisoč, München 91 tisoč. Od 1. novembra do 1. decembra 1925 se je skupno število zvišalo za 50.000 ali dnevno skoro 1700.

Narodni parki v Ameriki. Ameriški bogataši, ki imajo poleg bogastva še dosti smisla za skupnost, se zadnje čase radi s tem postavijo, da darujejo državi kak kos lepe, najraje gorate pokrajine kot narodni park za varstvo narave in živali ter za oddih državljanom. Država Texas (velika kakor Nemčija, Češkoslovaška in Avstrija skupaj) jih ima sedaj 29, večjih in manjših: od 15 do 1100 akrov (6 hektarov do 440 hektarov).

Ali se da iz načina spanja spoznati značaj človeka? Brez dvoma se da tudi iz načina, kako človek spi, dognati človeški značaj. Mesečniki najbolj kažejo razbitost svojega značaja. Neki dunajski zdravnik je nedavno razlagal, da spanec izraža misli in značaj osebe, njeno vztrajnost in nevztrajnost, in da se da iz vsega tega prerokovati za njegovo življenje. Po njegovem mnenju so ljudje, ki se v postelji zavijejo v ožjo do brade in čez glavo, v življenju veliki bojazljivi, ki se skrivajo pred usodo. Ljudje pa, ki spijo v strmem položaju, kažejo stremiljenje po uveljavljenju lastne osebe. Tisti, ki v postelji spremenijo svoj položaj, tako da se zjutraj njih glava nabaja v vznožju, s nemirni duhovi in opozicionalci. Tisti, ki padajo iz postelje, doživijo tudi v življenju kakšen polom. Ljudje, ki v spanju kriče in glasno govorijo, tudi v vsakdanjem življenju ne bodo dosti boljšega značaja. V izjavah tega dunajskega zdravnika je seveda mnogo fantazije, gotovo pa temelje njegove trditve na dobrih opazovanjih.

Kratka gorila. V londonskem zoološkem vrtu se vidi gorila, ki jo je odgojila Angležinja gospodična Cuminghamova. Opice kličejo »John Daniel«. Vsak dan pripeljejo gorilo v avtomobilu in zvečer odpeljejo na dom njene lastnice. Gorila ima svojo posteljo, svoje jedilno orodje in druge potrebščine. Naučila se je tudi snage. Jako zanimivo je opazovati to žival. Gorila je kakor ljudje in je zelo razumna. S svojim čuvajem se igra kakor otrok, se prekučuje na vrvi in ume razne druge umetne obrate. Nekdo ji je dal skodelico od mleka. Ko je gorila opazila, da je prazna jo je tresčila ob tla, da se je razletela na sto koscev. Druge opice imajo jako rada in ji je v njih družbi jako všeč, dočim kaže vsaka dorasla gorila trenutno divjo jezo in besnost.

Zanimiva borba z atletom. Poljski atlet Ciganjevič poziva v krakovskem »Kurytce« svetovne borce s pogojem, da plača 1000 dolarjev tistemu, katerega v eni uri ne položi na tla. Češki atlet Gustav Frištenski brzojavlja listom, da sprejme poziv in je stavlil pogoj, da se mora vršiti borba v Pragi ali pa v Varšavi. Kako se bo ta tekma končala, bomo ob priliki poročali.

Indijanski glavar v avtomobilu.

Najbogatejši ameriški Indijanec razpolaga s premoženjem več milijonov dolarjev. Nabavil si je velik potni avtomobil, ki je opremljen z največjim komfortom in ima oet oddelkov. S tem avtomobilom se vozi po Združenih državah.

Moda.

Domača obleka.

Domača obleka spada med najintimnejše izraze ženskega okusa; malokatera obleka more napraviti ženo tako prikupno, jo pokazati v tako čisto osebni čaru kakor domača obleka. In v nobeni drugi obleki se žena v svoji domačnosti ne more tako ugodno, prijetno počutiti, nobena ni tako praktična kakor domača obleka. Tembolj je zato čudno, da toliko žena polaga ravno na ta del svoje obleke najmanj pozornosti, da se jim ravno tu zdi škoda denarja. Sej res ni treba, da bi bila taka obleka dragocena, toda okusna mora biti in prak-

tična. Prvi pogoj je, da ni prekratka, ker s tem izgubi svoj značaj in zgreši svoj namen. Biti mora iz mehke tkanine in primerno ohlapna, da se more nositeljica, če je v sobah hladneje, vanjo prijetno zaviti. V ostalem pa nudi domača obleka ženskemu okusu in domišljiji neomejene možnosti. Ako je skrojena primer-no resno in skrbno, more služiti tudi kot sprejemna obleka v domači hiši. Čitateljicam po-dajamo tu par izvornih vzorcev za moderne domače obleke.

Namen stavbenih zadrug.

(Glej današnjega »Iustriranega Slovence«.)

Ali so potrebne stavbne zadruge? Da! Poglejmo njih pravi namen in spoznali bomo, da je edina pomoč odpraviti stanovanjsko mizerijo, ki duši ne-rečnega orezadomca že osmo leto po svetovni voj-ni le s tem, da se zidajo nova stanovanja.

Ta pomoč se more doseči le potem združe-nja vseh interesirancev. Združiti se morajo tako vsi stanovanjski najemniki, zavzeli se pa morajo tudi hišni gospodarji, vsi poslanci in javni funk-cionarji, da pripomorejo do hitrejši zidave novih stanovanj.

Stanovanjske bede ni mogoče odpraviti po-samezniku, temveč le potem združnih akcij, ki ho-jejo na temelju vsestranske ekonomskega stališča osamezniku nuditi čim več ugodnosti. To akcijo je začela že cela vrsta zadrug: tako se je usta-novila larsko leto (glej sliko!) v Ljubljani tudi »Hera«, stavb. registr. zadruga z o. z. Njen namen je, zidati članom eno- in dvodružinske hiše z ozi-rom na njihovo minimalno potrebo stanovanjskih prostorov in na njihovo finančno stanje. Združiti skuša stanovanjske najemnike na podlagi odobre-nega pravilnika v čim jačjo zadrugo s prispevkom pristopnine, zadrugnega deleža in obveznih posebnih rednih mesečnih doplačil. Deleži in jamstva so potrebni radi nabave gradbenega kredita, ki naj ga nudijo občine, država, kreditni zavodi itd.

Član zadruge ni navezen na po drugi do-ločeno mesto za zgradbo hiše kakor tudi ne na njen obseg in obliko, temveč si prostovoljno izbere parcelo in načrt, ki ga ali sam izvrši ali pusti iz-vršiti potom zadruge, vendar pa morajo gradbeni stroški in izvršitve hiše odgovarjati njegovim pla-čilnim možnostim kakor tudi stavbnim in higien-skim predpisom.

Vsak član prejme napovedano izjavo, v kateri izjavi, kaj naj obsega hiša, kje naj se zida, kako naj bo izvršena itd., oziroma s kakšnim minimal-nim obsegom stanovanjskih prostorov bi se za en-krat zadovoljil, da bi prišel čimprej do lastne hi-

še, ki bi jo pozneje izpopolnil sam ali zadruga. Članom, ki imajo že zemljišča, odnosno ki razpo-lagajo z eventualnim stavbenim materialom, se so-razmerno zmanjšajo stroški oz. prispevki.

Zadruga kupuje zemljišča na podlagi predlo-ženih napovednih izjav, pri čemer pa mora seveda upoštevati, ali so izražene zahteve v skladu s pla-čilno možnostjo in z resničnimi potrebami posamez-nikov ter s kreditno možnostjo zadruge. To je po-trebno, ker bi v nasprotnem slučaju nastale lahko mahinacije s strani članstva, ki bi utegnile zahte-vati večje in dražje stavbe kakor jih potrebuje oz. more plačati. Zato stoji zadruge na stališču, da se ne sme graditi za enega člana več kot ena hiša na prostoru, ki ne sme biti manjši kot 300 kvadr. metrov in ne večji kot 1000 kvadr. metrov. — Gle-de valutnega vprašanja, ki nastane pri tem, je naj-boljši izhod, da se gradbeni stroški fiksirajo po zlati valuti in se odplačujejo z ozirom na narašča-nje ali padanje valute v krajših ali daljših termi-nih potom obveznih rednih mesečnih doplačil ali večjih naplail.

Torej kakor je razvidno, je treba združitev vseh najemnikov v močne zadruge, ki naj olajšajo — odpravijo stanovanjsko bedo.

Država in občina pa naj bi, upoštevajoč mo-ralna in fizična zla stanovanjske mizerije s pri-mernimi subvencijami, oprostitvijo raznih davkov in drugih materijelnih obremenitev podprle to ple-menito in gotovo najbolj nujno delo stavbnih in stanovanjskih zadrug.

Najnujnejša potreba pa je, da se izposluje podaljšanje zakona za oprostitve davkov na zgradbe stanovanjskih hiš, ki je bil v veljavi do 31. decem-bra 1925, ker bi v nasprotnem slučaju ponovno nastopila stagnacija novih zgradb; od države ali drugih korporacij pa moramo prejeti posojilo po nizki obrestni meri, ker le na ta način smo na bližnjem potu k odpravi stanovanjske mizerije.

S tistim dnem, ko bo posojilo odobreno, je najhujša stanovanjska kriza prestana. Pričelo se bo takoj zidati, brezposelnost bo pojenjala, obrtno gi-banje bo večje in kar je glavno, postavljena bodo stanovanja.

Arh. M. Z.

Vremensko poročilo

dne 16. januarja 1926.

Kraj	Cas	Baro-meter	Tempe-ratura	Rel. vlaga v %	Veter	Obič-nost	Padavine v mm
Ljubljana	7	757.5	— 2.8	93	sever	1/4 (sneg)	1.5
	14	758.4	— 1.0	88	sever	1/4 (sneg)	—
	21	758.5	— 1.0	88	sev. vzh.	1/4	—
Maribor	7						
Zagreb	7	758.1	— 3.0	94	sev. vzh.	1/4	0.4
Belgrad	7						
Sarajevo	7						
Praga	7	56.9	— 6.0	—	jug zah.	1/4 (sneg)	6.0
Dunaj	7						
Inomost	7						

Barometer je reduciran na morsko gladino.

Pregled vremena od 8. do 13. januarja 1926.

8. Visok tlak, prodirajoč od 4. I. iz Špa-nije, traja dalje nad Evropo (Valladolid 774) izvzemši sev. zahod. dela z novo depresijo (Sejdisfjord 744), katera prinaša v sev delu Nemčije jake sev. zah. vetrove in dež. Oblačnost vsesplošna, v zahodni Jugoslaviji delo-ma tudi megleno. V Franciji in na Balkanu je temperatura padla, v ostali Evropi zrastle.

9. Visok barometer nad Evropo popustil za ca. 3 mm (Curih 772) Depresija v Islandiji traja ter prinaša jake vetrove z dežjem v Angliji in Nemškem morju. Na zahodu oblač-no, na vzhodu bolj meglovito. Dežuje tudi v okrožju Kotor in ponekod na črti Osj-k—Dunaj—Berlin—Hamburg. Sneg v okrožju Niša, Sarajeva in Spitsbergov. Toplota pada skoraj povsod.

10. Zopet pojačeni včerajšnji tlak znižuje toploto naprej osobito v Nemčiji, razun sev. zah. delu Francije, Islandije in vzh. dela At-lantika, kjer vlada nizki tlak — topot z ve-drim nebom — dalje. V Evropi večinoma oblačno, tuintam meglovito. Snežilo je v Švi-ci in okrožju Sarajeva.

11. Visok tlak tudi danes raste (782) in odpluje s svojim središčem iz srednje Evrope v Švedijo, povzročujoč nam severovzhodno, zmiraj hladnejšo strujo in mestoma sneg —

(največ v SHS). Islandska depresija postaja izrazitejša (722) ter se zelo počasi pomika k srednji Skandinaviji. V njenem območju so vetrovi živahni, temperatura zvišana, v An-gliji močno dežuje.

12. Anticiklon (vis. tlak) dosegel nena-vadno jakost — 794 —; njega jedro krene iz Švedije k severnem Uralu (Kopenhagen 781, Petrograd 789). Barometer v srednji Evropi raste dalje. Globoko iz Rusije do južne Italije prevlada močan severovzhodnik z razmeroma ostro zimo. Ponekod jasno, drugod oblačno; male množine snega so javili iz Broda, Skop-lja, Niša in Sofije. Toplota pada za ca 6° (Mo-star — 6°, Varšava — 26°). Islandska depresi-ja izpopolnjuje svojo tendenco od 11. I. in je občutna na Kontinentu. Istočasno nastaja nad Tirenskimi in Jadranskimi morjem sekundar-na depresija (Sardinija 757), ki privablja v svojo kolino iz strani anticiklona že omenje-ne mrzle vetrove; v Mostaru burja.

13. Središče močnega pritiska krene v Sibirijo; barometer v južnem Uralu 793. Po-globljena tirenska depresija se nam približu-je in povzroča v južni Evropi mestoma burjo, sneg in dež; pri nas majhen porast tempera-ture. V severovzhodni Evropi postaja mrz-lejše.

Perfektna ŠIVILJA

za obleke plašče in mo-derniziranje se priporoča damam na dom. — Naslov v upravi lista pod št. 357.

ŠIVILJA

išče mesta pri šivili. Pri-de šivat tudi na dom. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 352.

Kot sluga

se sprejme vpokojenec srednjih let, delazmožen, oženjen, brez otrok, če-gar žena bi opravljala službo hišnice. — Izučeni mizarstva ali tesarstva imajo prednost. Ponudbe pod: »Čedno stanovanje« upravi »Slovenca«.

IŠČE SE IZUČEN

ŠOFER-MEHANIK

dobra spričevala, zaneslj-iv in trezen, za dobro pri-valno službo v Zagrebu event. oženjen, ako žena prevzame perilo in vrt-narstvo. Ponudbe upravi lista pod: »Dobra p'aža, stalna služba« štev. 329.

IŠČE SE IZUČENA

FINA KUCHARICA

postena, pobožna, snažna in zdrava, za zelo dobro kršč. hišo v ZAGREBU Starost med 25—35 let, dobra spričevala. Ponud-be z zahtevo plašče pod: »Stalno mesto« št. 328 na upravo »Slovenca«.

Sani

dvovprežne, zelo komo-dne, 8-sedežne (Break oli-nate osi), različna opre-ma za konje in vozove, se poceni proda. Napro-daj je istotam polkrita KOČJA, dvovprežna, oli-nate osi. — Povprašati: Dunaška cesta št. 31/1, desno. 357

ZASTOPSTVA

s skladiščem za Zagreb in provinco za predmete, ki se razpočavajo v vel množinah, prevzema trdka

Herm. Zentner

Zagreb, Vodovodna ul. 11

J. Stjepušin
Sisek
priporo. balija, stambene, ter-titurne, strune, sole in v v-potrebitvene za vra-glesbije
Odklonev na pariski razstavi

Cen ki franko.

PROSTOR

dve sobi za pisarno ali kom trgovino, v bliž glav. kolodvora, se takoj odda v najem. Ogleda se od 9—12 in od 3—6 pop. v Pražakovi ulici šte. 3, pritličje, desno. 353

MONTEUR

več let uslužben v tovar-ni Weitzer, Grac, prvo-vrstna moč, išče službe ali popravlja dieselmotorjev — Pojasnila daje: OLIFČIČ - LJUBLJANA, Zabjek 6.

Soko

opremljeno, poseb. vhod, z elektriko, oddam. Novi Vodmat št. 62. 354

ČAJNA ROČKA

ako zlata, rudeča, modra, črna, rujava, vedno bo tebi prijateljica prava!

ČAJNA ROČKA zlata
visoko plemenita in najfinjša zdraviliščna mešanica v najdooršenejši popularnosti, edina obstoječa čajna mešanica najfinjših cvetov in nepre-kasljiva v izdatnosti, v porabi ne dražja kot srednje vrste.

ČAJNA ROČKA rudeča
osebine polna, aromatična, čista
Indo-Ceylon
čajna mešanica najfinjših izbir, pri lahkem poparku brez pri, močnem z smetano priporo-čljiva

ČAJNA ROČKA modra
Čaj za dame
mila, svetla, ne razburja oča, lakomenovana
Ruska čajna mešanica
posebno primerna za pripravo samovarju, ker tudi pri daljšemu vlecenju ne postane grenka.

ČAJNA ROČKA črna
Čaj za gospode
močan, plemenit, angleškemu okusu odgovarjajoči, posebno primeren za uživanje z mlekom ali smetano kot zajutrek.

ČAJNA ROČKA rujava
prijetna in prijetna čajna mešanica za obitelj, tudi pri trajnem uživanju nobena okusna utrujenost.

Psica ovčarka,

dobra čuvajka, 3 leta stara, naprodaj za 600 Din. K. Čeč, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 6.

Išče se sobarica

izurjena v pospravljanju sob: prednost imajo one, ki znajo tudi nekoliko šivati. Plača dobra po dogovoru. Naslov se izve v upravi lista pod št. 312.

Sprejme se pletilja

za strojno pletenje nogavic. Naslov v upravi. 262

GOSPODIČNA

z večletno prakso, večja sloven., srbohrvaščine in nekoliko nemščine, strojepisja, stenograf. in vsega drugega pisarn. dela, išče primer. mesta; gre tudi za blagajničarko. — Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Vestna« 270.

Sedlarski VAJENEC

močan, se sprejme. Hrana in stanovanje pri mojstru. — Kje, pove uprava »Slovenca« pod šte. 321.

Vajenca

za dežele, za stavb. ključništvo, sprejme Valentin LOTRIČ, Ljubljana, Tržaška cesta 11. 297

Prodajalka

dobra in zanesljiva moč, vajena meš. stroke, želi premeniti mesto. — Naslov v upravi lista pod št. 311.

Hlapec

oženjen, brez otrok, zanesljiv voznik, priden in pošten, se sprejme. Vrtarstva vajeni imajo prednost. Stanovanje na razpolago, plača po dogovoru. — Ponudbe na upravo lista pod »Stalna služba« 284.

Iščem gospodinjjo,

izobraženo in izurjeno v vseh gospodinskih stvarih, kakor tudi v kmetijstvu. Nastop takoj ali v teku dveh mesecev. Vse drugo po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod šte. 263.

Za dobro krščansko hišo

v Zagrebu se išče pošteno, zdravo,

močno dekle

za vsako delo v hiši in na vrtu. Ponudbe z zahtevno plačo na upravo lista pod »Pobožna« št. 330.

VRTNAR,

mlad, samski, več v vrtarstvu ter sadjarstvu, išče službo za takoj. — Naslov v upravi pod: 345

Vas Stari log pri Kočevju

bo prodala večji skupni gozd, obstoječ iz

borovega lesa.

Gozd je oddaljen od okraj. ceste 20—30 min. Javna dražba bo v nedeljo, 7. februarja ob 2 pop. Pojasnila: Vaško predstojništvo Stari log št. 61

Opekarna išče

jeklarne podlage (Karrdielen), 2 do 3 m dolge, 3—4 mm debele in 15 do 20 cm široke, skupaj 100 tek. m. Tudi izkušnega KURILCA (Brenner) za krožno peč (Ringofen) — Ponudbe na Emil Berger in Sin, Bjeleovar. 279

Ne pozabite

da kupite moške šofe, moško perilo, rujavo in belo kontenino itd. še vedno najceneje v trgov.

Ivan Krošelj

Kette-Murnova (Martino) cesta št. 15.

PRODAJ

dobro ohranjen čevljarski »Singer« cilindar ŠIVALNI STROJ. Jenkova ulica 16, Ljubljana. 322

Klavir

kratek, črn, dobro ohranjen, ceno naprodaj. — Naslov v upravi pod: 324

Naprodaj več

težkih sani.

IVAN KURALT, valjni mlin — Domžale. 319

Diskretno posredovanje

za vsakovrstna

POSOSJILA

po nizki obrestni meri. Dopisi pod »Zanesljivo in hitro« št. 332 na upravo »Slovenca«.

Posodim 10.000 Din

onemu, kateri mi preskrbi družinsko stanovanje z nekoliko zemlje v mestu ali blizu mesta Maribor, Celje, Ptuj, Ljubljana ali Zagreb. — Ponudbe na upravo lista pod št. 331.

Kapitalisti — pozor!

Kdor hoče začeti industrijo z najboljšim žganim apnom in pa z izdelovanjem gramoza za ceste in železnice (svet leži tik železn. proge, kjer se lahko napravi industrijski tir). Građiva na razpolago več kot dovolj. Interesent naj se obrne na Dragotina KOROŠEC, Rečica ob Paki. 318

Vinski kupci, pozor!

Vinski kupci, ki se bodo 19. t. m udeležili vinskega sejma v Središču, se vabijo, ako bi jim tamkaj vina in vinske cene ne ugajale, da krenejo od postaje Moškanjci preko barškega mosta čez Dravo k Sv. Barbari pri Halozah, kjer se dobi še mnogo jako dobrega vina po 5—7 Din. Posreduje radevolje g. župnik barbarski. Iz Moškanjci do Sv. Barbare v Hal. je po lepem nov. ohr. cesti preko polja samo 8 km hoda. Vozniki se dobe tudi v Moškanjcih. 259

Lesna trgovska industrija in izvozna družba HUDOVERNIK in CIE. v Radovljici — prodaj

parni stroj

20 KS (»Wolf«). Isti je v popolnoma dob. stanju in se lahko ogleda na parni žagi Bohinjka Bela. Cena po dogovoru

Kupim

in plačam takoj v Ljubljani, predmestju ali na periferiji čedno enonadstropno, eno- ali dvodružinsko hišo ali vilo, z vpelj. elektr. in vodovodom ter obširnimi vrtom, in po pogodbi prostim stanovanjem. — Ponudbe pod: »Takoj — Maribor« na upravo »Slovenca«.

Petdeset leposlovnih,

dobro ohranjenih raznih knjižic družbe sv. Mohorja, povesti in večernice; dalje velikega jazbeca, tri bele in polbele hermelin-podlasice; malo podlasice, vse brezhibno nagačene, prodaj P. G. VIŠNJAN, p. Višnjagora. Seznam knjig proti znamki za odgovor. 347

Prodaj:

hmeljeve drogeve, smrekove, dva vagona. Brzojavne drogeve, okoli 600 kom. Drva, bukova, suha, 80 m³. Kolje, kostanjevo, za vinograd, več tisoč. Oglje, kostanjevo in bukovo, po naročilu. Jabolčnik, novi, 50 hl. Vino, novo in staro 40 hl. JOŽEF KRANJČ, PTUJ, Ljutomerska cesta 18.

Dvonastr. HIŠO

v CELJU, pripravno za obrt s takoj prostim stanovanjem, kakor tudi več drugih objektov — ima poceni naprodaj LOVRO ČREMOŽNIK, Celje, Prešernova ulica 19. 335

Jesenove hlode

kupim vsako količino proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe pod: »JESEN« na upravo »Slovenca« v Mariboru. 336

Izdelujem plašče

po 100 Din, kostume in toalete najhitreje. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod šte. 294.

NAPRODAJ:

Velika mizarska delavnica blizu Kranja — in kmetiška hiša z vrtom, gozdom, vinogradom itd. v Jurka vasi pri Straži. Ponudbe na upravo lista pod: »Lepa prilika« 290.

IŠČE SE

z dobrimi sprječevali za 1. marec 1926:

Mesarski pomočnik,

1 hlapec k gov. živini

1 dekla k svinjam.

Hlapec in dekla po možnosti zakonski par, imata prednost. Ponudbe ozir. poizvedbe v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Naprodaj GOZD

25 oralov, poln, smreka, bukev, bor, hrast itd. okoli 1 ure oddaljen od postaje za občino. Cesto, 50 let star, najsigurnejše naložen kapital. Ponudbe na upravo lista pod šifro »GOZD« št. 285.

LEPO, KMETSKO POSESTVO

obstoječe iz 60 oralov rodovitne zemlje v prijetni višini, in sicer okoli 38 oralov hoste, 10 oralov njiv, drugo travniki in pašniki ter 2 velika sadonosnika z rodovit. drevjem. Hiša s 4 stanovanji, hlev za 12 glav živine, svinjak s kuhinjo in 12 oddelki, preša in 4 kleti, radi preselitve pod ugod. pogoji za 120.000 Din naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 346.

Kupim

za primerno ceno knjigo: »Siegeslauf der Technik«. Ponudbe na: RODIČ — Ulica na grad 7, Ljubljana

Redka prilika!

Partija novih ŠIVALNIH STROJEV po zelo nizki ceni naprodaj. — F. BATJEL, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 340

Dražba hiše.

Dne 4. februarja 1926 ob 10 dopoldne se vrši pri Okrajnem sodišču v Ljubljani, soba šte. 16, dražba hiše, Vidovdanska cesta 16 v Ljubljani, t. j. zemljišče vl. št. 62, kat. obč. Sv. Petra predmestje I. del. Najmanjši ponudek 61.750 Din. Hiša je enonadstropna in ima tudi stanovanje v podstrešju. V hiši se nahaja gostilna pri »Mezetu«.

Vabilo na občni zbor

Usnjarske in čevljarske zadruga »BUNO«, r. z. z o. z. v Tržiču, ki se vrši v nedeljo 24. jan. 1926 ob 9 dop. v zadrugi. prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo predsedstva. — 2. Poročilo nadzorstva. — 3. Odobritev računskega zaključka za l. 1925. — 4. Volitev nadzorstva. — 5. Prememba pravil. — 6. Slučajnosti. 342

V SNEGU IN DEŽJU je za čevlje najboljša krema „NIGRIN“.

Dobi se v vseh trgovinah.

Ofertna licitacija.

DRŽAVNA UPRAVA VELEPOSESTVA BOGDANA PUŠICA V VITANJU ima v smislu člena 14. zakona o državnem nadzorstvu in drž. upravi veleposestev, Uradni list 4 z dne 11. januarja 1923, za oddati potom OFERTNE LICITACIJE na parc. 38, 42 in 43 v Stenici pri Vivanju, okraj Konjice, okoli 2000 m² trdega lesa na panju.

Interesenti blagovolijo si ogledati na licu mesta in položiti predpisano opremljene oferte do 26. januarja 1926 do 18. ure na državno upravo navedenega veleposestva v Vitanju.

Po odobreni pogodbi je kupec dolžan položiti 50% nakupnine potom ene banke v Celju ter je obenem obvezan vzeti električno žago po dogovoru v najem.

Vitanje, dne 14. januarja 1926.

Državna uprava veleposestva

Bogdana Pušič v Vitanju.

Franjo Švikaršič, drž. komisar.

Razpis mizarskega dela.

Dne 7. februarja 1926 odda »Prosvetno društvo v Dobropoljah« vsa mizarska dela pri letos zgrajenem domu na ustmeni dražbi oziraje se na pismene ponudbe. — Reflektantje naj se obrnejo osebno ali pismeno na oddajatelja za natančna navodila dražbe in za obseg dela.

STRNAD, podpredsednik.

Josip Pernuš

obl. preizkušeni mestni tesarski mojster, KRANJ, Kokriško predmestje št. 80.

Prevzema po danih kakor tudi po lastnih načrtih vsa v svojo stroko spadajoča dela, in sicer: zgradbo mostov, jezov, hiš, vil, gospodarskih in industrijskih stavb, stolpne strehe, kupole, cerkvena ostrešja, balkone, vrtnice, verande ter razna tla in stopnice.

Dr. Vladislav Pegan

odvetnik v Ljubljani

je preselil svojo pisarno z Dunajske ceste 38

na Miklošičevo c. 6, I. nadstr.

palača »Ljudske posojilnice« (naspr. hotela Union).

Gospodarski uradnik

(ZADRUŽNI REVIZOR) z 18 letno prakso v organizaciji denarnih, trgovskih in produkcijskih podjetij, prvovrsten knjigovodja, več slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, star 40 let, oženjen, brez otrok, želi premeniti dosedanje službo. — Reflektira le na stalno mesto. Ponudbe na Aloma Company, pod »Gospodarski uradnik«.

Razpis

Okrajni zastop v Mariboru razpisuje za leto 1926. Interesentje dobijo vsa pojasnila v pisarni Okrajnega zastopa v Mariboru, Koroška cesta št. 26/2. Rok za vlaganje ponudb poteče dne 10. februarja 1926 ob 12. uri.

Okrajni zastop Maribor, dne 11. jan. 1926.

Vladni komisar: Dr. Jos. Leskover s. r.

Krajevni odbor Slovenske ljudske stranke za Domžale in okolico naznanja tužno vest, da je včeraj ob četrti na osem zvečer umrl njegov neumorni in požrtvovalni predsednik, gospod

Franc Cerar

tovarnar v Domžalah, predsednik krajnega šol. sveta, bivši gerent in obč. odbornik, član vodstva SLS, bivši predsednik okraj. cestnega odbora itd.

Pokojni je bil odločen naš somišljenik in izvrsten voditelj. Vsa okolica je bila deležna njegovih dobrih dejanj. Sodeloval je pri vsaki dobrodelni akciji. Gospodarski povzdigi okraja je posvetil svoje izredne zmožnosti. Ves kamniški okraj, zlasti pa domžalska okolica, žaluje za njim.

Bog mu povrni!

Domžale, dne 16. januarja 1926.

Javljamo žalostno vest, da je gospod

Franc Cerar

tovarnar slavnikov, bivši gerent, občinski odbornik, predsednik krajnega šolskega sveta, bivši načelnik okraj. cestnega odbora itd.

danes preminul.

Ohranimo velezaslužnemu pokojniku trajen spomin!

Domžale, dne 15. januarja 1926.

Trško županstvo Domžale.

KRAJNI ŠOLSKI SVET V DOMŽALAH naznanja tužno vest, da je njegov član in predsednik, gospod

Franc Cerar

tvorničar v Domžalah

v petek zvečer mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v nedeljo, 17. januarja, ob štirih popoldne.

Domžale, dne 16. januarja 1926.

Krajni šolski svet v Domžalah.

5 pisarn. SOB

lepih, v II. nadst., odda
takoj skupno ali posamič
Pokojninski zavod, Ljub-
ljana, Glejalika ulica.

Modna šivilja
MARIJA RAMELJ
LJUBLJANA
Beethovnova ulica 9/II.

POZOR.
ZENINI IN NEVESTE!
ŽIMNICE

modroce, posteljne mre-
že, želez. postelje (zlož-
ljive), otomane, divane in
tapetniške izdelke, do-
nacije pri **RUDOLFU**
RADOVANU, tapet. liku,
Krekov trg št. 7 (poleg
Mestnega doma). 203

PREMOG-ČEBIN
Volfova ulica 1/II. — Telefon 54

Modroce

vsakovrstne, žične vlož-
ke, otomane, divane in
klub. garniture, dobavlja
in izvršuje po naročilu
priznane solidno in naj-
ceneje **RUDOLF SEVER**
(Gospodstva cesta 6).

Seno, jamčeno slad-
ko, se kupi v
večji množini — franko
vagon. — Ponudbe na:
Josip Rudman, trgovina,
Kriškava — Brežice. 236

Kuhinjsko emailirano
posodo

vseh vrst in dr. potreb-
ščine, dobite najceneje
pri trdki: **A. VICEJ**,
Maribor, Glavni trg št. 5.

Priporočam

Šmirglove BRUSE

za brušenje žag: 301 —
10x25 mm, 300 — 12x
25 mm. Neodgovarajoče
se sprejme nazaj. — **L.**
Noušak, Bosan. Dufica.

Sanke

OBLIKA KOSESELJ, so
naprodaj. — Poizve se:
Ljubljana, Stari trg 32,
v trgovini. 300

ZLATO in SREBRO

kakor tudi zlati in srebrni kovani denar, briljante
in bisere kupujem po najvišjih drevnih cenah!
R. ALMOSLECHNER, zlatar in juvelir,
Celje, Prešernova ulica 1.

Naprodaj:

3 peči, 3 štadliniki iz
pločevine, 3 ročne sani,
3 samokolicice in žična
vrv, 100 m dolga, 40 mm
debelja. Ponudbe na upra-
vo pod: »Zveznina« 249.

ALOJZIJ BERNIK
Škofja Loka 54, priporoča
veliko zalogo roženih

GLAVNIKOV
Lastna izdelovalnica Do-
bro blago, cene zmerne.

PERJE!

kolčšje, purje, račje,
gosje in gosji PUH,
prodaja in razpošilja
po najnižji ceni

E. VAJDA
Čakovec, Medjimurje

Lepo posestvo

prodam, ležeče 1 uro
nad Rimskimi toplicami v
obč. Sv. Krištof, na ka-
terem se redi 6—8 glav
živine s površino 4 in pol
ha njiv, 2 ha travnikov,
3 ha pašnikov in 4 ha
gozda, po skrajno nizki
ceni. Pojasnila daje po-
stojnik **Ivan RESNIK** —
Mar. Gradec 6, p. Laško.

OKOMOBILI
Wolf-Lanz do 600 HP
tovarniško novi ali ge-
neralno popravljeni s
tovarniškim jamstvom
tudi v najem

motorji na sesalni p/in,

Diesel-motorji
brez kompresorja,

motorji na surovo olje.

Generalno zastopstvo

tovarna za motorje

DARMSTADT

mlinski stroji,

transmisije.

Poglejte naše skladišče!

Plačilne poljajave.

Kompletne montaže.

Dr. F. Scher d. d.

Zagreb Pantovčak 1 b.

Potrtega srca v najgloblji žalosti javljam tužno vest, da se
je moj ljubi soprog, gospod

France Kavčič

magistratni pisarniški ravnatelj

danes v soboto, dne 16. januarja, po kratki in mučni bolezni
preslil v večnost.

Pogreb predragega rajnika se bo vršil v ponedeljek 18. ja-
nuarja ob pol 4 uri popoldne iz hiše žalosti, Bohoričeva ulica 4,
na pokopališče pri Sv. Križu.

Svete naše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi sv. Petra.
Ljubljana, dne 16. januarja 1926.

Anica Kavčič roj. Jelenič,
žalujoča soproga.

Inserirajte v „Slovenca“!

„INKRA“ INDUSTRIJA KRAVAT D. CERLINI & Co. CELJE

Naše cenjene odjemalce vladno obveščamo, da smo v po-
slednjem času svoj tovarniški obrat zelo izpopolnili in
izdatno razširili. Z ozirom na to smo od sedaj naprej v
prijetnem položaju, da nudimo gospodom trgovcem našo
bogato zalogo precizno izdelanih, kvalitativno prvovrstnih

SAMOVEZNIC, REGAT itd.

v najmodernejših vzorcih in oblikah. Povečanje obrata nam
omogoča, da lahko izvršimo vsako, najsi bo še tako ob-
sežno naročilo. — Uverjeni smo, da bodo gg. trgovci krili
svoje potrebe pri nas kot popolnoma domačem podjetju,
osobito še, ker bomo tudi, kar se tiče cen,

KONKURENČNI V VSAKEM OZIRU

najsiho napram inozemskim ali tuzemskim izd.-kom. —
Cenjene gg. interesente vladno prosimo, da blagovolijo
upoštevati navedena dejstva ter zahtevajo obisk našega
zastopnika, ki jim bo radevolje predložil našo

— bogato urejeno vzorčno kolekcijo. —

Naslov našega glavn. zastopnika za Ljubljansko oblast je:
L. MAHER, LJUBLJANA — Zeljarska ulica št. 7, na
katerega se blagovolite zaradi hitrejši potrebe obrniti
potom dopisnice Sicer pa bo toliko prost, da Vas v naj-
krajšem času sam obišče. — P. n. trgovci iz mariborske
oblasti naj se blagovolijo obratiti direktno na centralo v
Celju. — Za obilna naročila se priporočamo ter beležimo

z odličnim spoštovanjem

»INKRA« in us'rija kravat — **DRAGO**
CERLINI & Co. — CELJE.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prija-
teljem in znancem pretužno vest, da je naš iskrenoljubljeni sin,
soprog, brat, stric, svak in zet, gospod

France Kavčič

mag. pisarniški ravnatelj

v soboto, dne 16. t. m. po kratki, mučni bolezni, mirno v Go-
spodu zaspal. — Pogreb predragega rajnika se bo vršil v pone-
deljek, dne 18. januarja 1926 ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti,
Bohoričeva ulica 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi sv. Petra.

GLOEKO ŽALUJOČI OSTALI

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala.

Povodom nenadne smrti našega ljubljenega sina, brata in strica

Ubalda

nam je došlo toliko iskrenih dokazov ljubezni in sočustvovanja,
da nam je nemogoče vsakemu posebej se zahvaliti. Radi tega se
tem potom najiskreneje zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem
in tovarišem, ki so ga spremili v tako nobelnejšem številu na
poslednji poti.

Posebno toplo se zahvaljujem g. župniku Langu za njegovo
sočustvovanje in nad vse tolažilni govor, Ljubljanskemu sport-
nemu klubu in njegovim stanovskim tovarišem.

Ljubljana, v januarja 1926.

Marija Trnkoczy pl. Zaskal
z ročlino.

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja povodom nenado-
mestljive izgube naše nepozabne mame, stare mame, tašče, sestre
in tete, gospe

Gabrijele Zupančič

izrekamo tem potom vsem našo najiskrenejšo zahvalo.

Zahvaljujemo se posebej darovalcem prelepih vencev, cvetja,
zastopnikom oblasti, raznih društev, C. M. družbi, Sokolu I. za
tako mnogobrojno spremstvo pri pogrebu, vsem političnim in
železničarskim organizacijam, g. gerentu Turku za naklonjenost,
gg. pevcem za prelepe, tolažbepolne žalostinke. Končno vsem
onim, ki so v tako velikem številu spremili ljubljeno pokojnico k
večnemu počitku. Vskemu in vsem naša najprisrčnejša zahvala!
V Ljubljani, dne 16. januarja 1926.

GLOEKO ŽALUJOČI OSTALI

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

50,000.000 Din

Rezervni zaklad ca.:

10,000.000 Din

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

podružnice: Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor,
Metković, Novi Sad, Plju, Sa ajevo, Spilj, Trst.

Agencija: Logatec.

Se priporoča za vse v bančno široko spadačo pos'e

Brzjavni naslov:

Banka Ljubljana

Telefon štev.: 261, 413,

502, 503 in 504

Otroka kapitana Granta.

173

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski spisal Jules Verne. — Poslovenil A. D.

— Za silo bi že šlo, je odgovoril John Mangles,
samo veslati bi mogli samo podnevi, ponoči pa bi se
skrili v pripravno zavetje.

— Torej so ti podleži, ki so jo popihali s čol-
nom...

— Oh, ti so bili še pljani povrhu, je dejal John
Mangles. Bojim se, da so svoj beg v tej temi plačali
z življenjem.

— Tem slabše zanje, je modroval gospod Jakob,
in tem slabše za nas, zakaj čoln bi nam presneto
prav prišel.

— Kaj hočete še, Paganel, ga je pokaral Glenar-
van, saj nas splay spravi na suho.

— In tega se baš bojim, mylord, mu je odvrnil
zemljepisec.

— Kaj! Dvajset milj, kaj bo to za tistega, ki je
prehodil vso Pampazijo in vso Avstralijo! In ali ni-
simo težav že počeno navajali?

— Prijatelji, se je razvnel Paganel, saj ne dvo-
miti niti najmanj o vašem pogumu in o srčnosti na-
ših dveh sopotnic. Dva set milj! To je malenkost v
vsaki drugi deželi, ni pa malenkost v Novi Zelandiji.
Mislim, da me nimate za strašljivca, saj sem vas pre-
govoril, da smo se podali skozi Panpe in na pot
preko Avstralije. Tukaj pa, in to si zapomnite, je vse
boljše kakor pa podati se v to zavratno deželo.

— Vse je boljše kakor pa ostati prikovan na
ledu, ki jo viharji prej ali slej razbijejo, je pripomnil
John Mangles.

— Česa se nam je vendar toliko bati na tej Novi
Zelandiji? je vprašal Glenarvan.

— Divjakov, je odgovoril Paganel.

— Divjakov! se je zavzel Glenarvan. Ali se jim
ne moremo izogniti, če popotujemo ob obali? Sicer
pa, kaj bi neki par razcepanih črncev strašilo des-
etero Evropejcev, ki so dobro oboroženi in ki imajo
voljo, da se branijo.

— Saj ne gre za razcepance, je odgovoril Pa-
ganel in zna'al z glavo. Novi Zelandci so strašen rod,
ki se bori proti angleški nadoblasti, proti vsiljivcem,
ki jih pogosto premagajo in vedno trdi pojedjo.

— Ljudožrci, se je prestrašil Robert, ljudožrci!

— Slišali so ga še na tihem mrmrati:

— Uboga sestra in gospa Helena!

— Le nikar se ne boj, dečko moj, ga je miril lju-
beznivo Glenarvan. Saj veš, da naš gospod Jakob
rad pretirava!

— Metite se, ne pretiravam ničesar, je povzel
Paganel. Robert je že pokazal, da ni več otrok, zato
ravnam z njim kakor z odraslim in mu ničesar ne
skušam prikrivati. Novozelelandci so najkrvoločnejši,
da ne rečem najboljši snedeni od vseh ljudožrcov.
Požro vse, kar jim pride pod zobe. Vojna ni zanje
nič drugega kakor lov na okusno žival, ki se ji pravi
človek. Priznati je treba, da je izmed vseh vojsk ta
še najbolj razumljiva. Evropejci pobijajo nasprotnike,
pa jih zakopljejo. Divjaki pobijejo sovražnika, pa ga
pojedjo. In moj rojak Toussenet je imel čisto prav,
ko je dejal, da ni tako velika hudobija, če ubitega
sovražnika daš na raženj, kakor pa če ubiješ človeka,
ki ne mara umreti.

— Paganel, ga je prekinil major, o tem bi se
dalo prekratki, pa sedaj ni čas za to. Naj bo že raz-
umljivo ali pa ne, da divjaki žro ljudi, mi za sedaj
še ne maramo, da bi nas pekli. Kaj krščanstvo doslej
še ni moglo zatreti ljudožrstva?

— Pa menda vendar ne mislite, da so vsi Novo-
zelelandci kristjani? ga je zavnil Paganel. Samo maj-
hen odstotek jih je kristjanov, pa pogosto ne morejo
ubraniti niti misijonarjev. Lansko leto so strahovito

trpinčili prečastitega gospoda Walknerja. Pokazali
so se nenavadno krute. Paori so ga obesili. Njihove
žene so mu izraskale oči. Pili so njegovo kri, jedli
njegove možgane. In to se je zgodilo leta 1864. v vasi
Opotiki, ki je le par milj daleč od Aucklanda, torej,
dejal bi, pred nosom angleških oblasti. Prijatelji,
treba je toletiti, da se predrugači čud celega ple-
mena. To, kar so bili in so, to bodo Maori še dolgo
časa. Vsa njihova zgodovina je krvava. Koliko po-
sadek so že pobili in požrli, začeni pri Tasmanovih
mornarja pa tja do mornarjev z ladje Hawes! Pa
ne da bi jim šele belo meso tako zadišalo. Ze dolgo
pred prihodom Evropejcev so se morili med seboj,
da napasejo svojo požrečnost. Med njimi je živelo
dosti popotnikov. Ti so bili navzoči pri njihovih
ljudožrskih pojedinah, kjer so se divjaki najraje
mastili s tako slaščico kakor je žensko ali otroče
meso!

— Pojdite, pojdite! mu je ugovarjal ma'or, ali
niso vse te bajke zrastle v domišljiji teh popotnikov?
Saj veste, kako je marsikateremu izmed njih ležeče
na tem, da prihaja iz strašno nevarne dežele, narav-
nost iz ljudožrčevega trebuha!

— Saj tudi sam prav nič ne dvomim, da je mar-
sikaj pretiranega, je odgovoril Paganel. Toda o tem
so govorili tudi ljudje, ki jim smemo in moremo ver-
jeti, misijonarja Kendall, Mareden, kapitan Dillon,
Urville, Laplace in še drugi. Zelandci so že po svoji
naravi krvoločni. Če umrje njih glavar, mu darujejo
človeške žrtve. Mislijo, da s takimi daritvami po-
lažijo jezo umrlega, ki bi jo lahko izlil nad še živimi,
hkrati pa tudi verujejo, da mu tako dajo služabnikov
za posmrtno življenje. Ker pa te posmrtni služabniki
pojedjo, bi človek menil, da jih pobijejo bolj radi po-
žrečnosti kakor pa radi vraž.

— Vendar mislim, je pripomnil John Mangles,
da igra v vsem tem njihova vera veliko vlogo; kakor
hitro spremene vero, preneha tudi ta ostudna šga.

Priporočamo »Ljudske knjižnice« v Jugoslovanski knjigarni
v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustri-
rana zvezka: 19 zvez. Kazan, volji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din
20. zvez. Kraj gor, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL.

Prva žebliarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamnigorici

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija) Brzjavke: Zadruga Kropa Telefon interurban: Podnart 2

Žebli za normalne in ozkotirne železnice — Žebli za ladje, črni ali pocinkani — Žebli za zgradbe, les itd. — Žebli za čevlje — Spojke za oare in prage — Spojke za ladje in splave — Železne brane — Kljake za podobe, zid, cevi, žlebove itd. — Vijaki z maticami — Podložne pločice — Matice — Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode, pločevino, kolesa itd. — Vijačni čepi — Verige

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje — Ilustrovani ceniki na razpolago

Izdeluje lahke transmisije.

Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Popravlja strokovnjaško gospodarske stroje in opreme za vodne žage in mline.

Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Žito, moka, koruza

na debelo
najceneje pri

Žitnem zavodu, Ljubljana.

Telefon 243.

Radio-aparate

slovičnega sistema »SITI«
(čuje se celo Amerika!)
prodaja »Ljubljanska komercialna družba«, Ljubljana, Bleiweisova c. 18.

Kopalna peč

bakrena, malo rabljena,
se prav poceni prodaja.
Vprašati pri upravi lista
pod števil. 251.

VODNA SILA

40 KS z zidano hišo in
ca. 2 ha zemljišča, pol
ure od Kranja, po zmerni
ceni naprodaj. Pojasnila
daje France Skofic, Rupa
pri Kranju. 280

OBJAVA!

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu, da sem prevzel
kavarno »Medulić« — Zagreb, Ilica 59.

katero hočem najvestneje voditi. Priporočam se najtopeje cenjenemu
občinstvu, katero zagotavljam, da se hočem potruditi kar najbolj
mogoče, da dosežem zadovoljstvo svojih p. n. gostov.

Velepoštovanjem

V. TRATNIK.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in
zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Po-
sojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva i. t. d.
— Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

POSLOVNE KNJIGE

P. n. bančnim zavodom ter industrijskim podjetjem
dobavljam poslovne knjige itd. po posebnem na-
ročilu v fini in trpežni vezavi v najkrajšem času.

KNJIGOVEZNICA IN ČRTALNICA

A. JANEŽIČ, Ljubljana, Florijanska ulica št. 14.

Premog, drva, oglje, hriketi in koks.

»ILIRIJA«, Kralja Petra trg 8, Ljublj. - Tel. 220.

ELEKTRO-COMPANY D. Z. O. Z.

LJUBLJANA engleski izdelki, 50 Petriceva 15.

Radio - aparati

2 cevni aparat, komplet Din 2500.—
3 " " " " " 3000.—
4 " " " " " 4200.—

V teh cenah so vračunene vse pri-
tikline z dvema naglavnima slušaloma.
Zajamčeno sprejemanje skoro vseh evrop. postaj.

Plačila na obroke.

Za amaterje vsi posamezni deli zelo
poceni. — Radio-klubi 10% popust.

Naznanilo preselitve.

Cenj. občinstvu vljudo naznanjam, da sem

preselil fotografski atelje
»VIKTOR«

iz Beethovne ulice 6 - v lastno poslopje,
sosedna Knaflijeva ulica št. 4
(nasproti Narodne tiskarne).

Za nadaljnjo naklonjenost se vljudo priporoča

Viktor Kunc

lastnik tvrdke atelje »VIKTOR«.

Župnijski uradi, cerkveni predstojniki, trgovci,

Pozor! Svečnica se bliža.

Podpisana tvrdka izdeluje ter ima v zalogi
prvovrstne voščene oltarne sveče vseh veli-
kosti, jamčeno dobre kakovosti, kakor tudi vse
cerkvene potrebščine: voščeno prižig, vrvice,
kadilo, ogelje za kadilnico, vošč. zvitke gladke
in okrašene po jako nizkih cenah. Za p. n.
trgovce krasno okrašene sveče z zatimi in sre-
brnimi obrezi ter svetimi podobami. Zahtevajte
cenik! Pri večjem naročilu (nad 50 kg) franco
zaboj. Izvršite takoj naročilo! - Se priporočata

Pisanec & Dolinšek, Ptuj,
svečarna, medicarna, slaščičarna.

Kostanjeva drva

za tanin kupuje stalno in prosi oferte z
navedbo nakladalne postaje in množine

Ernest Marinc - Celje

Zrinsko-Frankopanska ulica št. 4.

KANADA

Rodbine naselnikov in poljski delavci!

Kanadska vlada je za pomlad 1926 dovolila
naselitev gotovega števila poljskih delavcev in
kmečkih rodbin.

To število je pa majhno in se ne sme
prekoračiti.

Oni, ki se zanimajo za pobilje pogoje, dobe vsi
brezplačne informacije pri

CANADIAN PACIFIC

Ljubljana, Jos. Zidar, Dunajska 31
Zagreb, Petrinjska 40

Zlato vsebuje

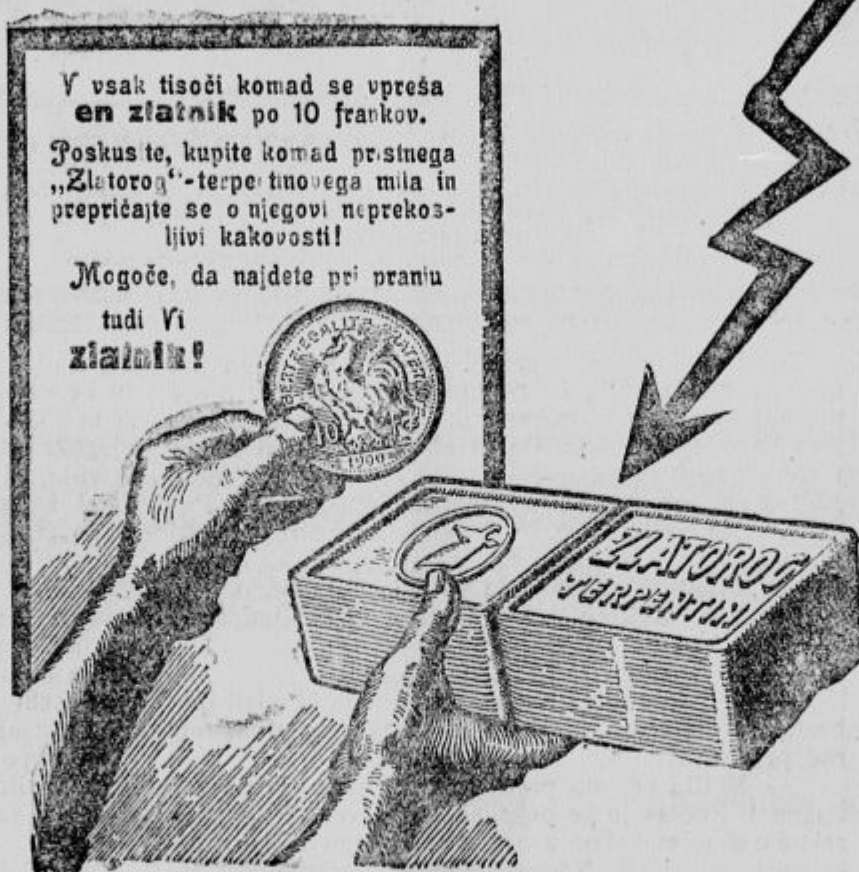
v Vaši roki se nahajajoče

Zlatorog-
terpentinovo milo!

V vsak tisoči komad se vpreša
en zlatnik po 10 frankov.

Poskus te, kupite komad pravega
»Zlatorog«-terpentinovega mila in
prepričajte se o njegovi neprekos-
ljivi kakovosti!

Mogoče, da najdete pri pranju
tudi Vi
zlatnik!

ROYAL MAIL LINE

Kr. angleška
poštno-
parobrodna
linija.
Generalno
zastopstvo za
kraljevno
SHS.
Zagreb
Trg L. št. 17

Redni potniški promet:
Hamburg—Cherbourg—Southampton v
Novi York in Kanado
Cherbourg—Liverpool—Southampton v
Južno Ameriko
Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos
Aires, San Paulo.

Odprava potnikov 1., 2., 3. razreda. — Kabine 3. razreda
z 2 in 4 posteljami. — Udobnost. — Sigurnost. — Brzina.

Podzastopstva:
Beograd, Karagijerjeva ulica 91. — Ljubljana,
Kolodvorska ul. 26. — Metković, Ivo Vera a. —
Split, Dioklecijanova obala 8. — Vel. Bečkerik,
Kralja Aleksandra 4.
Brzoi, naslov na vsa gornja podzastopstva »ROYMAILPAC«
Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Črno goro:
Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gruziji.
Naslov za brzjavke: Prometna banka.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzjav. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon števil. 57, 470 in 979

Račun poštno ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled
Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—, vloge nad Din 200.000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Safes deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne
knjižice. — Direktno zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.